

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ

Έδρα: Τρίπολη

ΕΡΓΟ: Μελέτη του Εθελοντισμού στην Ελλάδα

Ανάδοχος

Mindwell A.E.

Λ. Συγγρού 377, Π. Φάληρο

1° ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ ΕΡΓΟΥ

***Η Υφιστάμενη Κατάσταση του Εθελοντισμού
Διεθνώς και στην Ελλάδα***

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΝΟΤΗΤΑ Α	2
1. Ο ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΠΕΔΟ	2
2. Ο ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ ΣΕ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ ΑΝΑ ΉΠΕΙΡΟ	8
2.1 ΑΜΕΡΙΚΗ	8
2.1.1 <i>Ο Εθελοντισμός στον Καναδά</i>	8
2.1.1.1 Η Υφιστάμενη Κατάσταση του Εθελοντισμού στον Καναδά	8
2.1.1.2 Ο Εθελοντισμός των Νέων στον Καναδά	11
2.1.2 <i>Ο Εθελοντισμός στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής (Η.Π.Α.)</i>	12
2.1.2.1 Η Υφιστάμενη Κατάσταση του Εθελοντισμού στις Η.Π.Α.	12
2.1.2.2 Ο Εθελοντισμός των Νέων στις Η.Π.Α.	14
2.1.2.3 Οι Εθελοντικοί Οργανισμοί και η Διαχείριση των Εθελοντών στις Η.Π.Α.	16
2.2 ΕΥΡΩΠΗ	18
2.2.1 <i>Ο Εθελοντισμός στην Ευρωπαϊκή Ένωση</i>	18
2.2.2 <i>Ο Εθελοντισμός στο Ηνωμένο Βασίλειο</i>	20
2.2.2.1 Η Υφιστάμενη Κατάσταση του Εθελοντισμού στο Ηνωμένο Βασίλειο	20
2.2.2.2 Ο Εθελοντισμός των Νέων στο Ηνωμένο Βασίλειο	22
2.3 ΩΚΕΑΝΙΑ	23
2.3.1 <i>Ο Εθελοντισμός στην Αυστραλία</i>	23
2.3.1.1 Η Υφιστάμενη Κατάσταση του Εθελοντισμού στην Αυστραλία	23
2.3.1.2 Ο Εθελοντισμός των Νέων στην Αυστραλία	24
ΕΝΟΤΗΤΑ Β	26
3. ΟΙ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΟΙ, ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΙ Η ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	26
3.1 ΜΙΑ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ	26
3.2 ΦΤΑΝΟΝΤΑΣ ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΑ ΤΟΥ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	30
4. Η ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	32
5. ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	34
5.1 Η ΈΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ	34
5.2 ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	34
5.2.1 <i>Αναφορικά με τις αποζημιώσεις εξόδων που παρέχονται στους εθελοντές και τη γενικότερη οικονομική υποστήριξή τους:</i>	34
5.2.2 <i>Αναφορικά με την προστασία των εθελοντών:</i>	35
5.3 ΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΟΥ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ	35
6. Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΤΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ 2004	37
6.1 Το ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΠΡΟΦΙΛ ΤΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΚΩΝ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ 2004 .	37
6.2 ΟΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΣΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΚΩΝ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ 2004: ΜΙΑ ΠΑΝΕΘΝΙΚΗ ΈΡΕΥΝΑ	37
7. ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: «Η ΚΙΝΗΣΗ ΦΟΡΕΩΝ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ»	43
ΠΗΓΕΣ	45
1. ΑΡΘΡΑ – ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ – ΜΕΛΕΤΕΣ:	45
2. ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ:	48

Ενότητα Α

Η Υφιστάμενη Κατάσταση του Εθελοντισμού στην Ελλάδα

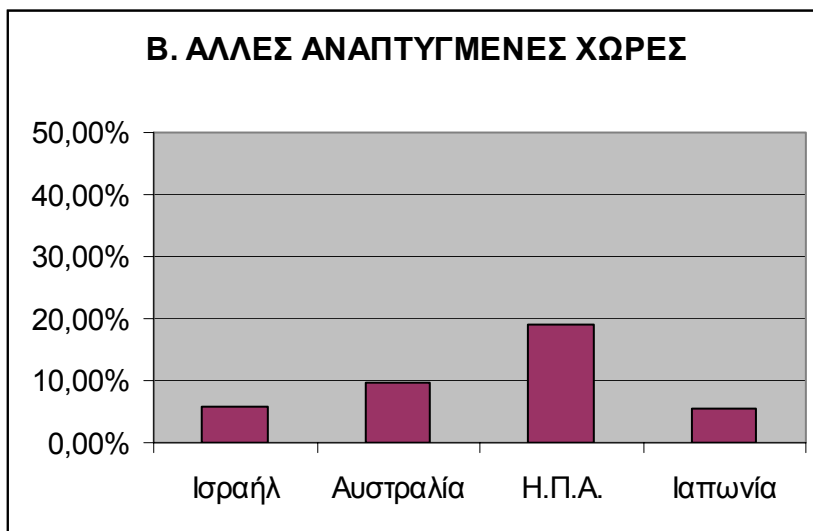
1. Ο Εθελοντισμός σε Διεθνές Επίπεδο

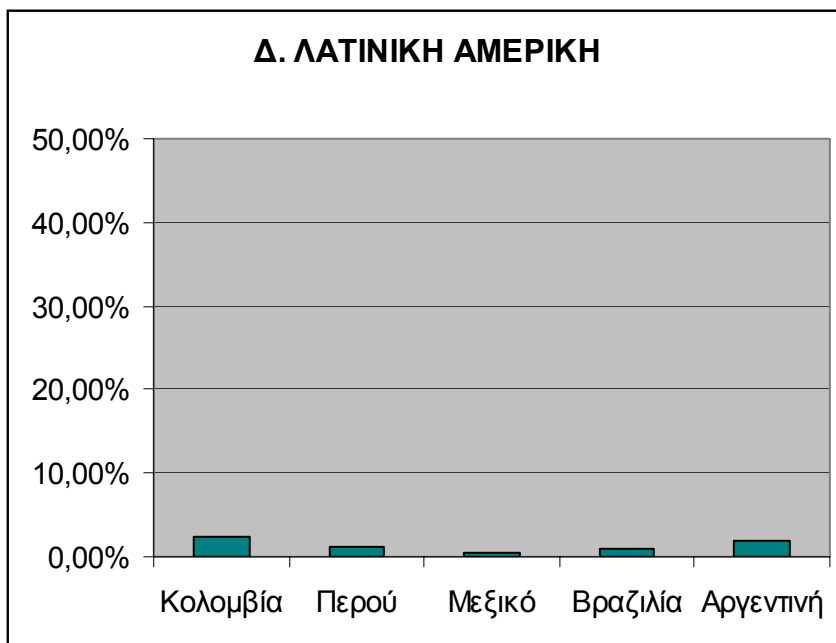
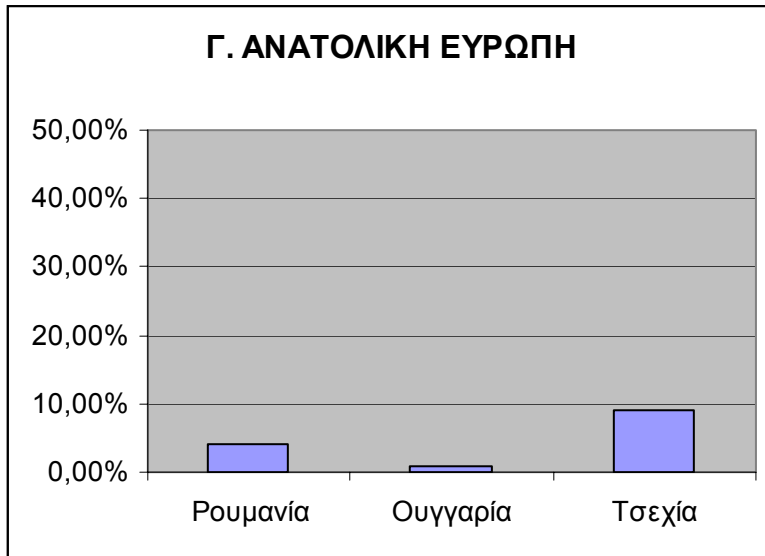
Ο εθελοντισμός είναι ένα φαινόμενο που αναπτύσσεται με διαφορετικό ρυθμό σε κάθε χώρα, εξαιτίας των διαφορετικών οικονομικών, πολιτικών, κοινωνικών και πολιτιστικών συνθηκών που έχει η καθεμία να αντιμετωπίσει στο πέρασμα του χρόνου.

Αυτό γίνεται ιδιαίτερα φανερό μέσα από μία συγκριτική αξιολόγηση του εθελοντισμού σε 21 χώρες (Σειρά Γραφημάτων Α1 και Α2):

Γράφημα Α1

***% Ποσοστό Εθελοντών σε Μη Κερδοσκοπικούς Οργανισμούς
σε σχέση με τον Συνολικό Πληθυσμό ανά Γεωγραφική Περιοχή (1995)***

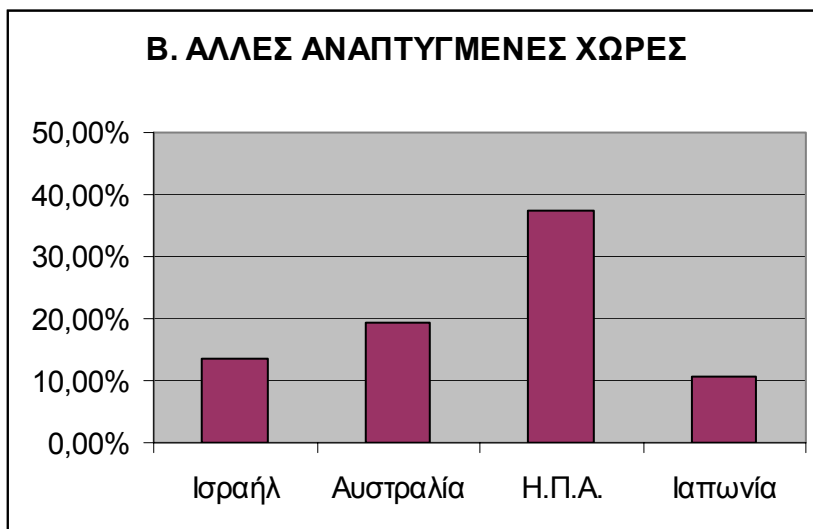
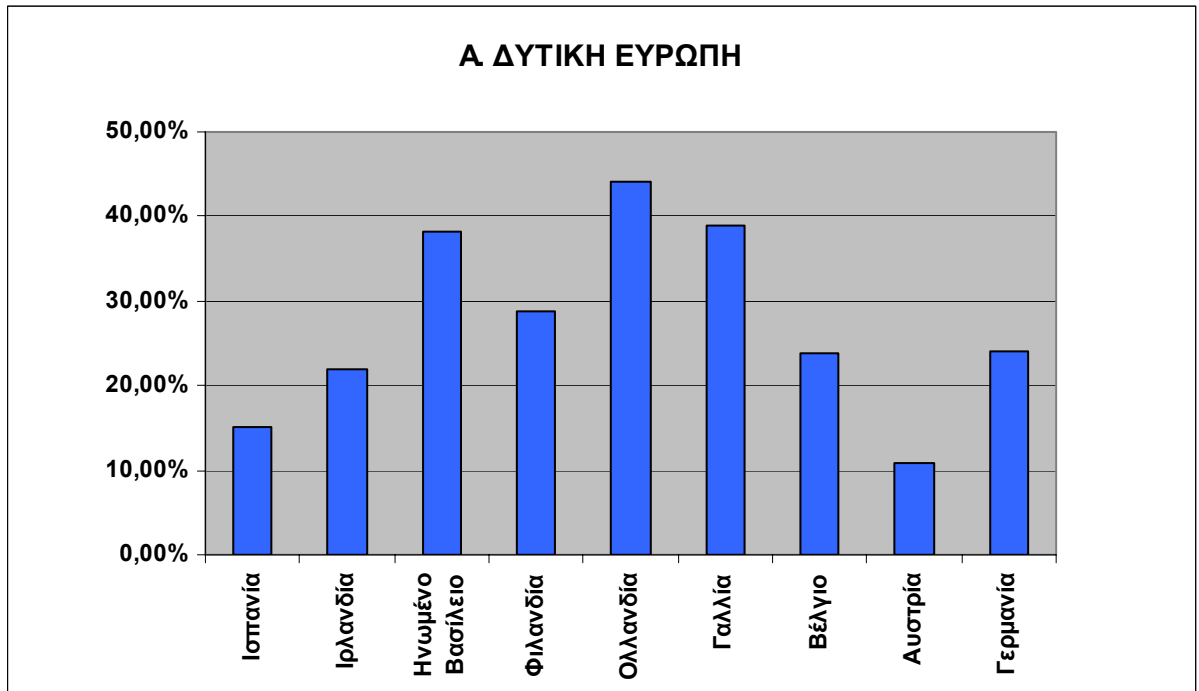

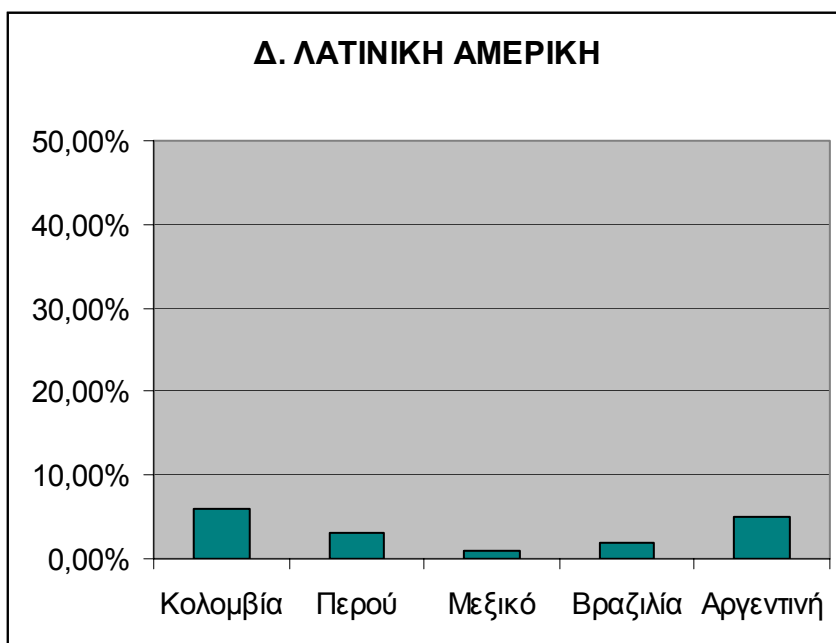
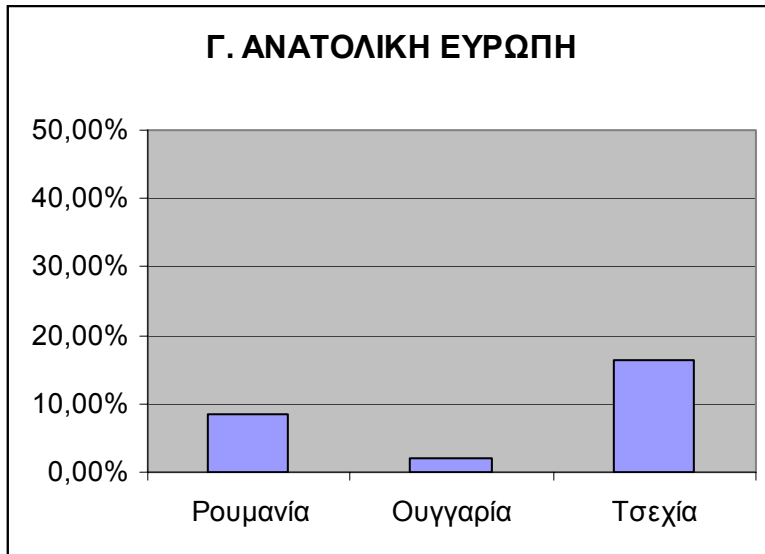

Πηγή: Ziemek (2002), σελ. 33

Γράφημα Α2

**% Ποσοστό Εθελοντών σε Μη Κερδοσκοπικούς Οργανισμούς
σε σχέση με το Συνολικό Εργατικό Δυναμικό ανά Γεωγραφική Περιοχή
(1995)**

Πηγή: Ziemek (2002), σελ. 34

Τα προηγούμενα διαγράμματα αποκαλύπτουν ότι ο εθελοντισμός είναι δημοφιλέστερος στις περισσότερο αναπτυγμένες χώρες. Μάλιστα, τα μεγαλύτερα ποσοστά εθελοντών εμφανίζουν η Γαλλία, η Ολλανδία, το Ηνωμένο Βασίλειο και οι Η.Π.Α. Ωστόσο, υπάρχουν χώρες που δεν ακολουθούν αυτή την τάση, όπως είναι η Αυστρία, το Ισραήλ και η Ιαπωνία. Από τις αναπτυσσόμενες χώρες, η Τσεχία είναι η μόνη που εμφανίζει ένα συγκριτικά ψηλό ποσοστό εθελοντών.

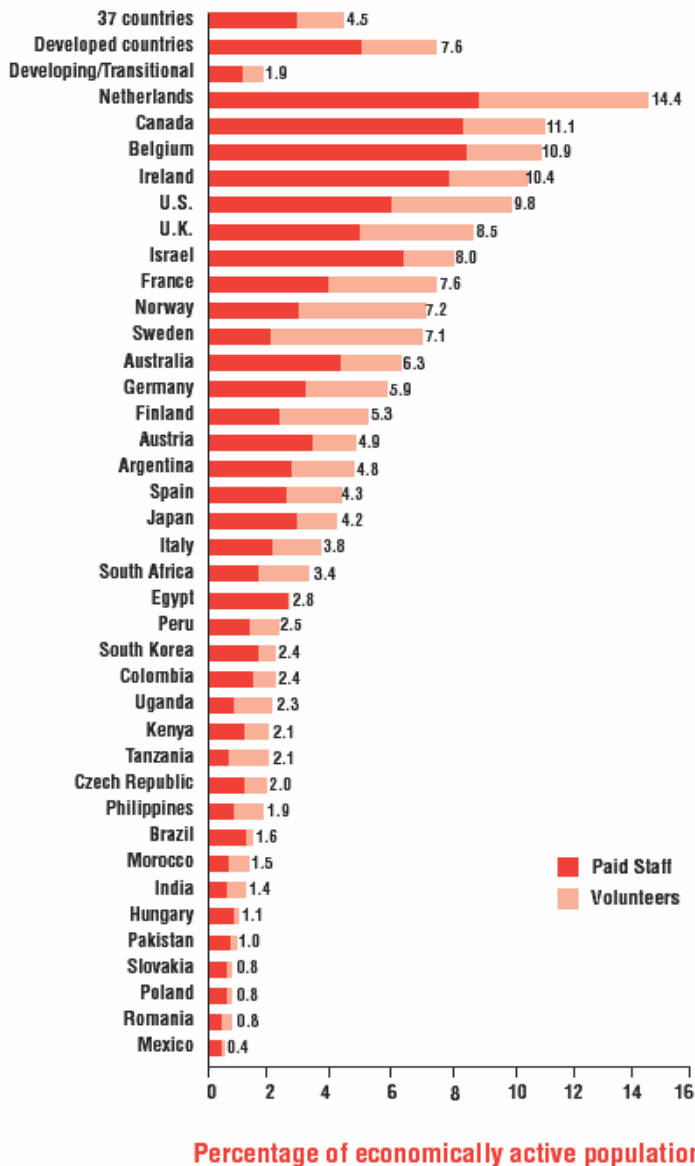
Σύμφωνα με μία πιο πρόσφατη συγκριτική μελέτη (1998), ο πληθυσμός των ακόλουθων 22 χωρών - Ολλανδία, Ιρλανδία, Βέλγιο, Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο, Γερμανία, Ισπανία, Αυστρία, Φινλανδία, Τσεχία, Ουγγαρία, Σλοβακία, Ρουμανία, Αυστραλία, Η.Π.Α., Ισραήλ, Ιαπωνία, Αργεντινή, Περού, Βραζιλία, Κολομβία και

Μεξικό - έχει προσφέρει εθελοντικά χρόνο σε μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς κατά μέσο όρο σε ποσοστό 28%. Το 2000 η επέκταση αυτής της μελέτης σε ακόμα περισσότερες χώρες καταδεικνύει ότι η Ολλανδία είναι η πιο αναπτυγμένη χώρα στον κλάδο των εθελοντικών και μη κερδοσκοπικών οργανισμών, με τον Καναδά και το Βέλγιο να την ακολουθούν αμέσως μετά, και το Μεξικό να καταλαμβάνει την τελευταία θέση (Γράφημα Α3).

Γράφημα Α3

Το Εργατικό Δυναμικό των Εθελοντικών και Μη Κερδοσκοπικών Οργανισμών

ως ποσοστό του Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού ανά Χώρα (2000)

Πηγή: Hall, Barr, Easwaramoorthy, Wojciech Sokolowski and Salamon (2005), σελ. 10

2. Ο Εθελοντισμός σε Επιλεγμένες Χώρες ανά Ήπειρο

2.1 ΑΜΕΡΙΚΗ

2.1.1 Ο Εθελοντισμός στον Καναδά

2.1.1.1 Η Υφιστάμενη Κατάσταση του Εθελοντισμού στον Καναδά

α. Η Συμβολή του Εθελοντισμού στον Καναδά

Η συμβολή και η σημασία του εθελοντισμού στον Καναδά είναι τεράστια. Τα πρώτα νοσοκομεία, ορφανοτροφεία, οίκοι ευγηρίας και πολλοί άλλοι φορείς κοινωνικής πρόνοιας και υγείας στον Καναδά έχουν ιδρυθεί από εθελοντές, ενώ πολλοί γνωστοί εθελοντικοί οργανισμοί συμπληρώνουν περισσότερο από έναν αιώνα λειτουργίας. Όλοι αυτοί οι αμέτρητοι εθελοντικοί οργανισμοί εξαρτώνται από τους εθελοντές για την παροχή υπηρεσιών, την ανεύρεση πόρων και τη διοικητική οργάνωση. Ενδεικτικά, αξίζει να αναφερθεί ότι σε σύνολο 78.000 αναγνωρισμένων φιλανθρωπικών οργανώσεων στον Καναδά, περισσότερες από το 40% δεν έχουν έμμισθο προσωπικό και η λειτουργία τους εξαρτάται αποκλειστικά από εθελοντές.

Μάλιστα, σύμφωνα με την Εθνική Έρευνα του 2000 για την Προσφορά, τον Εθελοντισμό και τη Συμμετοχή, περισσότεροι από 6,5 εκατομμύρια Καναδοί εθελοντές αφιέρωσαν περισσότερο από 1 δισεκατομμύριο ώρες από το χρόνο τους σε εθελοντικούς οργανισμούς στο χρονικό διάστημα Οκτωβρίου 1999 - Σεπτεμβρίου 2000. Ο χρόνος αυτός αντιστοιχεί σε 549.000 πλήρως απασχολούμενες θέσεις εργασίας. Εάν οι οργανισμοί αυτοί είχαν προσλάβει έμμισθο προσωπικό για την εργασία που έκαναν οι εθελοντές, τότε, χωρίς υπερβολή, το κόστος θα ήταν μεγαλύτερο από 17 δισεκατομμύρια δολάρια.

β. Σημαντικές Τάσεις που επικρατούν στον Εθελοντισμό

Συγκρίνοντας την Εθνική Έρευνα του 2000 για την Προσφορά, τον Εθελοντισμό και τη Συμμετοχή με την αντίστοιχη του 1997, καταδεικνύονται κάποια σημαντικά στοιχεία για τον εθελοντισμό στον Καναδά. Πιο συγκεκριμένα:

- ✓ Υπάρχει πτώση στον αριθμό των Καναδών που προσφέρονται ως εθελοντές. Το 2000 προσφέρθηκαν λίγο περισσότεροι από 6,5 εκατομμύρια εθελοντές, ενώ το 1997 περίπου 7,5 εκατομμύρια.
- ✓ Υπάρχει αύξηση στο μέσο χρόνο εργασίας ανά εθελοντή. Το 27% των εθελοντών Καναδών εργάστηκε κατά μέσο όρο περισσότερες ώρες (162 ώρες) σε σύγκριση με το 1997 (149 ώρες).
- ✓ Οι λιγότεροι εξακολουθούν να προσφέρουν την περισσότερη εργασία, αφού το 1/3 περίπου των ωρών εθελοντικής εργασίας προέρχεται από το 5% των εθελοντών, οι οποίοι μάλιστα έχουν προσφέρει 596 ώρες ή περισσότερο από το χρόνο τους. Επιπλέον, το 20% των εθελοντών έχει προσφέρει το 39%, δηλαδή ανάμεσα στις 188 και 596 ώρες μέσα στο χρόνο. Οι δύο αυτές ομάδες αποτελούν το 25% των εθελοντών και λιγότερο από το 7% του Καναδικού πληθυσμού, αλλά καλύπτουν το 73% του συνόλου των ωρών εθελοντικής εργασίας.
- ✓ Υπάρχει μείωση στον αριθμό των θρησκευόμενων Καναδών που προσφέρονται ως εθελοντές με ποσοστό 41% το 2000 από 46% που ήταν το 1997.
- ✓ Η έλλειψη χρόνου είναι ο συνηθέστερος λόγος που δήλωσαν οι εθελοντές για την αδυναμία τους να αφιερώσουν περισσότερο χρόνο στον εθελοντισμό (σε ποσοστό 75%) και είναι επίσης ο ίδιος λόγος που έδωσαν και εκείνοι που δεν έχουν προσφερθεί εθελοντικά (σε ποσοστό 69%). Ο δεύτερος λόγος ήταν η αδυναμία να αναλάβουν μία τέτοια δέσμευση σε ετήσια βάση (σε ποσοστό 34% για τους εθελοντές και 46% για τους μη εθελοντές).
- ✓ Έχει αυξηθεί ανάμεσα στους εθελοντές ως κίνητρο η επιθυμία για ανάπτυξη επαγγελματικών γνώσεων και δεξιοτήτων. Ειδικότερα, το 62% των άνεργων εθελοντών πιστεύει ότι ο εθελοντισμός θα βελτιώσει τις προοπτικές τους για ανεύρεση εργασίας. Το ίδιο ποσοστό ήταν 54% το 1997, ενώ τα αντίστοιχα ποσοστά σε νεαρούς άνεργους ήταν 78% το 2000 και 65% το 1997.
- ✓ Τέλος, έχει αυξηθεί η υποστήριξη του εθελοντισμού από τους εργοδότες. Το 2000, σε ποσοστό 47%, οι εθελοντές δήλωσαν ότι έχουν λάβει κάποιας μορφής υποστήριξη από τους εργοδότες τους, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό το 1997 ήταν 44%.

γ. Ο Εθελοντισμός σε διάφορες Δημογραφικές Ομάδες

Σύμφωνα με την Εθνική Έρευνα του 2000 για την Προσφορά, τον Εθελοντισμό και τη Συμμετοχή στον Καναδά:

- ✓ Περισσότερες γυναίκες προσφέρονται για εθελοντική εργασία σε σχέση με τους άνδρες (οι γυναίκες αποτελούν το 54% των εθελοντών), αλλά οι άνδρες προσφέρουν περισσότερο χρόνο.
- ✓ Οι μισοί περίπου εθελοντές (44%) είναι ηλικίας 35 - 54 ετών.
- ✓ Περισσότεροι από τους μισούς εθελοντές (53%) έχουν πτυχίο πανεπιστημίου ή δίπλωμα από κάποια άλλη σχολή.

- ✓ Οι περισσότεροι εθελοντές (67%) εργάζονται και από αυτούς περισσότεροι από τα 3/4 (77%) κατέχουν θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης.
- ✓ Περίπου τα δύο τρίτα (65%) των εθελοντών είναι έγγαμοι ή έχουν μόνιμη σχέση.
- ✓ Οι Καναδοί που ανήκουν σε νοικοκυριά με εισόδημα μεγαλύτερο από 60.000 δολάρια το χρόνο αναλογούν στο 38% του канаδικού πληθυσμού, αλλά σχεδόν οι μισοί από αυτούς (49%) προσφέρονται ως εθελοντές.

δ. Οι Λόγοι Προσφοράς Εθελοντικής Εργασίας

Σύμφωνα με την Εθνική Έρευνα του 2000 για την Προσφορά, τον Εθελοντισμό και τη Συμμετοχή, οι κύριοι λόγοι για τους οποίους οι Καναδοί προσφέρουν εθελοντική εργασία είναι οι ακόλουθοι:

- ✓ Γιατί πιστεύουν στο σκοπό που υποστηρίζει ο εθελοντικός οργανισμός (95%)
- ✓ Για να χρησιμοποιήσουν τις δεξιότητες και την εμπειρία τους (81%)
- ✓ Γιατί πρόκειται για ένα σκοπό που αφορά άμεσα και τους ίδιους (69%)
- ✓ Για να δοκιμάσουν τις δυνάμεις τους (57%)
- ✓ Λόγω φίλων που είναι εθελοντές (30%)
- ✓ Για να εκπληρώσουν θρησκευτικές υποχρεώσεις ή πεποιθήσεις (26%)
- ✓ Για να βελτιώσουν τις προοπτικές επαγγελματικής αποκατάστασης (23%)

ε. Οι Λόγοι Μη Προσφοράς Πρόσθετης Εθελοντικής Εργασίας

Σύμφωνα με την Εθνική Έρευνα του 2000 για την Προσφορά, τον Εθελοντισμό και τη Συμμετοχή, οι κύριοι λόγοι για τους οποίους οι Καναδοί εθελοντές δεν προσφέρουν επιπλέον εθελοντική εργασία είναι οι ακόλουθοι:

- ✓ Δεν έχουν πρόσθετο διαθέσιμο χρόνο (76%)
- ✓ Δεν διατίθενται να δεσμευθούν για ολόκληρο τον χρόνο (34%)
- ✓ Έχουν ήδη συνεισφέρει (29%)
- ✓ Προσφέρουν χρήματα αντί για χρόνο (24%)
- ✓ Δεν τους ζητήθηκε προσωπικά (17%)
- ✓ Η εθελοντική συμμετοχή έχει οικονομικό κόστος για αυτούς (13%)
- ✓ Δεν γνωρίζουν πώς να αναμειχθούν (10%)

στ. Οι Λόγοι Μη Προσφοράς Εθελοντικής Εργασίας

Με βάση την Εθνική Έρευνα του 2000 για την Προσφορά, τον Εθελοντισμό και τη Συμμετοχή, οι κύριοι λόγοι για τους οποίους οι Καναδοί μη εθελοντές δεν προσφέρουν εθελοντική εργασία είναι οι ακόλουθοι:

- ✓ Δεν έχουν περισσότερο χρόνο (69%)
- ✓ Δεν διατίθενται να δεσμευθούν για ολόκληρο τον χρόνο (46%)
- ✓ Προσφέρουν χρήματα αντί για χρόνο (38%)
- ✓ Δεν τους ζητήθηκε προσωπικά (37%)
- ✓ Δεν ενδιαφέρονται (25%)
- ✓ Έχουν ήδη συμβάλει με κάποιον τρόπο (22%)
- ✓ Δεν γνωρίζουν πώς να αναμειχθούν (20%)
- ✓ Ο εθελοντισμός έχει οικονομικό κόστος για τους ίδιους (19%)

ζ. Ο Τρόπος Επαφής των Εθελοντών με τον Οργανισμό

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την Εθνική Έρευνα του 2000, οι εθελοντές στον Καναδά ήρθαν σε επαφή με τον οργανισμό στον οποίο τελικά προσέφεραν την εργασία τους:

- ✓ Από κάποιον εντός του οργανισμού (30%)
- ✓ Από μόνοι τους (16%)
- ✓ Από κάποιο μέλος του οργανισμού (15%)
- ✓ Από τον σύντροφο ή σύζυγο ή τα παιδιά (12%)
- ✓ Από κάποιον εκτός του οργανισμού (9%)

2.1.1.2 Ο Εθελοντισμός των Νέων στον Καναδά

Οι νέοι στον Καναδά προσφέρουν εθελοντική εργασία σε μεγάλο βαθμό. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την Εθνική Έρευνα του 2000, οι Καναδοί ηλικίας 15 - 24 ετών έρχονται δεύτεροι στον εθελοντισμό, αμέσως μετά την ηλικιακή ομάδα των 35 - 54 ετών. Με άλλα λόγια, αποτελούν το 18% των εθελοντών και καλύπτουν περίπου το 15% όλων των ωρών εθελοντικής εργασίας για το 2000.

2.1.2 Ο Εθελοντισμός στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής (Η.Π.Α.)

2.1.2.1 Η Υφιστάμενη Κατάσταση του Εθελοντισμού στις Η.Π.Α.

α. Ο Εθελοντισμός σε διάφορες Δημογραφικές Ομάδες

Σύμφωνα με το Υπουργείο Εργασίας των Η.Π.Α., την περίοδο Σεπτεμβρίου 2003 – Σεπτεμβρίου 2004:

- ✓ 64,5 εκατομμύρια άτομα περίπου ή το 28,8% του πληθυσμού ηλικίας 16 ετών και άνω προσέφερε τουλάχιστον μία φορά εθελοντική εργασία διαμέσου ή για λογαριασμό κάποιου οργανισμού.
- ✓ Το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί στο 1/4 των ανδρών και σχεδόν στο 1/3 των γυναικών, αναλογίες που παραμένουν ίδιες με τον προηγούμενο χρόνο.
- ✓ Οι γυναίκες παρείχαν εθελοντική εργασία σε μεγαλύτερο βαθμό από τους άνδρες.
- ✓ Τα άτομα ηλικίας 35 – 44 ετών έδειξαν μεγαλύτερη προθυμία στην προσφορά εθελοντικής εργασίας με ποσοστό 34,2% του πληθυσμού. Με μικρή διαφορά ακολουθούν τα άτομα ηλικίας 45 – 54 ετών (32,8%) και 55 – 64 ετών (30,1%).
- ✓ Οι έφηβοι κατέδειξαν έναν σχετικά υψηλό βαθμό εθελοντισμού (29,4%), ο οποίος αντανακλά πιθανόν την έμφαση που δίνεται στις εθελοντικές δραστηριότητες στα σχολεία των Η.Π.Α.
- ✓ Τα χαμηλότερα ποσοστά εθελοντισμού παρουσίασαν άτομα ηλικίας 20 – 24 ετών (20%) καθώς και τα άτομα ηλικίας 65 χρονών και άνω (24,6%). Μάλιστα, αξίζει να σημειωθεί ότι τα ποσοστά εθελοντισμού στην τελευταία ηλικιακή ομάδα (65+) μειώνονται με την αύξηση της ηλικίας.
- ✓ Γονείς με παιδιά κάτω των 18 ετών έδειξαν μεγαλύτερη εθελοντική δραστηριότητα (36,9%) από άτομα χωρίς παιδιά αυτής της ηλικίας (25,4%).
- ✓ Οι έγγαμοι προσέφεραν εθελοντική εργασία σε μεγαλύτερο ποσοστό (33,9%) σε σχέση με τους άγαμους (23,2%) και σε σχέση με άτομα άλλης οικογενειακής κατάστασης (22,9%).
- ✓ Οι λευκοί εργάστηκαν σαν εθελοντές σε μεγαλύτερο βαθμό (30,5%) από τους έγχρωμους (20,8%) και τους Ασιάτες (19,3%). Από τους Ισπανόφωνους ή Λατίνους, ένα ποσοστό της τάξης του 14,5% προσέφερε εθελοντική εργασία.
- ✓ Από τους εργαζόμενους, το 31,2% προσέφερε εθελοντική εργασία. Τα ποσοστά εθελοντισμού των ανέργων (25,6%) και όσων δεν ανήκουν στο εργατικό δυναμικό (24,7%) είναι συγκριτικά χαμηλότερα. Από αυτούς που εργάζονται, οι ημιαπασχολούμενοι είχαν μεγαλύτερη εθελοντική δραστηριότητα (38,5%) από τους πλήρως απασχολούμενους (29,6%).

β. Σύνολο Ωρών Ετήσιας Εθελοντικής Εργασίας

- ✓ Οι εθελοντές δαπάνησαν κατά μέσο όρο 52 ώρες σε εθελοντικές δραστηριότητες την περίοδο Σεπτεμβρίου 2003 – Σεπτεμβρίου 2004, ακριβώς όπως και τα δύο αντίστοιχα προηγούμενα έτη.
- ✓ Οι άνδρες εργάστηκαν σε εθελοντικές δραστηριότητες 52 ώρες κατά μέσο όρο, αριθμός που διατηρείται ίδιος με τις δύο προηγούμενες χρονιές. Από την άλλη πλευρά, οι γυναίκες εργάστηκαν 50 ώρες, δηλαδή 2 ώρες λιγότερες σε σχέση με τις δύο προηγούμενες χρονιές.
- ✓ Εθελοντές 65 ετών και άνω εργάστηκαν κατά μέσο όρο 96 ώρες ετησίως, ενώ οι εθελοντές 20 – 24 ετών εργάστηκαν 36 ώρες.

γ. Αριθμός και Είδος Εθελοντικών Οργανισμών

- ✓ Οι περισσότεροι εθελοντές συμμετείχαν σε έναν (69,6%) ή δύο (19,2%) οργανισμούς.
- ✓ Άτομα υψηλότερου μορφωτικού επιπέδου προσέφεραν σε μεγαλύτερο βαθμό εθελοντική εργασία σε πολλαπλούς οργανισμούς σε σχέση με άτομα χαμηλότερου μορφωτικού επιπέδου.
- ✓ Οι εθελοντές εργάστηκαν τις περισσότερες ώρες κατά τη διάρκεια του έτους σε θρησκευτικούς οργανισμούς (το 34,4% όλων των εθελοντών) ή σε οργανισμούς που σχετίζονται με την παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης / νεολαίας (27%).
- ✓ Το 12,4% των εθελοντών δραστηριοποιήθηκε κυρίως σε οργανισμούς παροχής κοινωνικών ή κοινοτικών υπηρεσιών, ενώ το 7,5% αφιέρωσε τις περισσότερες ώρες του σε νοσοκομεία και άλλους οργανισμούς υγείας.
- ✓ Οι μεγαλύτερης ηλικίας εθελοντές προτίμησαν να εργαστούν κυρίως για θρησκευτικούς οργανισμούς. Για παράδειγμα, το 45,2% των εθελοντών ηλικίας 65 ετών και άνω δραστηριοποιήθηκε εθελοντικά κυρίως μέσα από θρησκευτικούς οργανισμούς σε σύγκριση με το 28,5% των εθελοντών ηλικίας 16 - 24 ετών. Τα νεαρότερα άτομα προτίμησαν να προσφέρουν εθελοντικά κυρίως μέσα από οργανισμούς εκπαίδευσης ή νεολαίας.
- ✓ Από τους εθελοντές γονείς με ανήλικα παιδιά, το 47% των μητέρων και το 37,8% των πατέρων εργάστηκαν κυρίως για κάποιον οργανισμό εκπαίδευσης ή νεολαίας, όπως σχολεία ή αθλητικές ομάδες. Μάλιστα, οι γονείς που προτίμησαν να προσφέρουν εθελοντική εργασία μέσα από τους προαναφερθέντες οργανισμούς ήταν υπερδιπλάσιοι σε σχέση με τα άτομα χωρίς παιδιά της συγκεκριμένης ηλικίας. Ειδικότερα, οι εθελοντές χωρίς παιδιά κάτω των 18 ετών προτίμησαν σε μεγάλο βαθμό να εργαστούν εθελοντικά σε οργανισμούς π.χ. κοινωνικής ή κοινοτικής παροχής υπηρεσιών.

δ. Οι Δραστηριότητες των Εθελοντών

- ✓ Οι πιο συνηθισμένες εθελοντικές δραστηριότητες ήταν:

- η συγκέντρωση χρημάτων ή η πώληση αντικειμένων με σκοπό τη συγκέντρωση χρημάτων (29,5%)
 - η προπόνηση, η διαιτησία ή η διδασκαλία (27,8%)
 - η συγκέντρωση, προετοιμασία και διανομή φαγητού (26,4%)
 - η συμμετοχή σε εργασίες γενικής φύσεως (24,4%)
 - η παροχή πληροφοριών για την εξυπηρέτηση του κόσμου (22,7%)
- ✓ Ωστόσο, αξίζει να αναφερθεί ότι κάποιες δημογραφικές ομάδες προτίμησαν συγκεκριμένες δραστηριότητες. Για παράδειγμα, οι γονείς με ανήλικα παιδιά προτίμησαν σε μεγαλύτερο βαθμό να εργαστούν εθελοντικά ως προπονητές, διαιτητές ή δάσκαλοι σε σύγκριση με άτομα που δεν είχαν παιδιά τέτοιας ηλικίας. Επίσης, οι απόφοιτοι πανεπιστημίων ήταν πάνω από τρεις φορές προθυμότεροι να παρέχουν εθελοντικά επαγγελματική ή διοικητική υποστήριξη σε σχέση με άτομα που δεν είχαν απολυτήριο λυκείου.

ε. Ο Τρόπος Επαφής των Εθελοντών με τον Οργανισμό

- ✓ Δύο στους πέντε εθελοντές ήρθαν σε επαφή με τον οργανισμό, για λογαριασμό του οποίου προσέφεραν εθελοντική εργασία, με δική τους θέληση και πρωτοβουλία, ενώ σε ένα ποσοστό ατόμων της τάξης του 42% κάποιο μέλος του οργανισμού κυρίως τους ζήτησε να γίνουν εθελοντές στην ίδια οργάνωση.

στ. Οι Λόγοι Μη Προσφοράς Εθελοντικής Εργασίας

- ✓ Από αυτούς που είχαν εργαστεί εθελοντικά κάποια στιγμή στο παρελθόν, ο πιο συνηθισμένος λόγος που ανέφεραν για τη διακοπή προσφοράς εθελοντικής εργασίας από την πλευρά τους, στη χρονιά που έληξε το Σεπτέμβριο του 2004, ήταν η έλλειψη χρόνου (45%) και ακολουθούσαν τα προβλήματα υγείας (14,4%) και οι οικογενειακές υποχρεώσεις ή η φροντίδα των παιδιών (9,1%).
- ✓ Η έλλειψη χρόνου ήταν ο πιο συνηθισμένος λόγος για τα άτομα όλων των ηλικιακών ομάδων εκτός από αυτή των 65 ετών και άνω, που ανέφερε σαν κύριο λόγο τα προβλήματα υγείας.

2.1.2.2 Ο Εθελοντισμός των Νέων στις Η.Π.Α.

α. Γενικές Πληροφορίες για την Εθελοντική Προσφορά των Νέων...

- ✓ Η προσφορά εθελοντικής εργασίας των νέων στις Η.Π.Α. αυξήθηκε κατά 12% μέσα σε 10 χρόνια (1999).
- ✓ Το 73% από τα 60 εκατομμύρια των νέων στις Η.Π.Α. πιστεύουν ότι μπορούν να συνεισφέρουν θετικά στην κοινότητά τους (1998).

- ✓ Οι έφηβοι προσφέρουν εθελοντικό έργο για 2,4 δισεκατομμύρια ώρες ετησίως (1996).
- ✓ Η εθελοντική εργασία των εφήβων συνεισφέρει 34,3 δισεκατομμύρια δολάρια στην οικονομία των Η.Π.Α. (1999).
- ✓ Οι νέοι που εργάζονται εθελοντικά μόλις μια ώρα την εβδομάδα έχουν κατά 50% μικρότερη πιθανότητα επιρρέπειας τόσο στη χρήση ναρκωτικών, αλκοόλ και τσιγάρων όσο και στην εκδήλωση βίαιης συμπεριφοράς (1995).
- ✓
- ✓ Οι νέοι που εργάζονται εθελοντικά έχουν συνήθως καλύτερη απόδοση στο σχολείο, αποφοιτούν με μεγάλη επιτυχία, ασκούν τα εκλογικά τους δικαιώματα και έχουν έντονη φιλανθρωπική δραστηριότητα στη διάρκεια της ζωής τους (1991).
- ✓ Το 74,2% των τελειόφοιτων μαθητών λυκείου εργάστηκε εθελοντικά το 1998 (1999).
- ✓ Το 70% των νέων ηλικίας 15 - 21 ετών έχουν συμμετάσχει κάποια στιγμή της ζωής τους σε δραστηριότητες που βοηθούν στην ενδυνάμωση της κοινότητάς τους (1998).
- ✓ Οι νέοι που εργάζονται σαν εθελοντές έχουν τρεις φορές περισσότερες πιθανότητες να εργαστούν εθελοντικά και σαν ενήλικες (1996).
- ✓ Οι έφηβοι λένε ότι τα οφέλη που αποκόμισαν από τον εθελοντισμό είναι (1996):
 - Έμαθαν να σέβονται τους άλλους.
 - Έμαθαν να είναι εξυπηρετικοί και φιλικοί.
 - Έμαθαν να κατανοούν την διαφορετικότητα των άλλων.
 - Ανάπτυξαν ηγετικές ικανότητες.
 - Έγιναν πιο υπομονετικοί.
 - Βρήκαν τρόπους να γίνουν καλύτεροι πολίτες.
- ✓ Οι νέοι συμπονούν τους ανθρώπους που βρίσκονται σε ανάγκη και, παράλληλα, μπορούν να εργαστούν σκληρά για κάτι που πιστεύουν πραγματικά. Επίσης, θεωρούν ότι εάν αυτοί βοηθήσουν τους άλλους συνανθρώπους τους, τότε και οι άλλοι θα βοηθήσουν τους ίδιους (1996).

β. Κάποιες Πρόσθετες Πληροφορίες...

Σύμφωνα με την πιο πρόσφατα διαθέσιμη έρευνα για την εθελοντική προσφορά των νέων στις Η.Π.Α., που πραγματοποιήθηκε το 2004 σε δείγμα 3.000 εφήβων περίπου, είναι φανερό ότι οι νέοι στις Η.Π.Α. σήμερα έχουν ιδιαίτερα θετικές απόψεις σχετικά με τον εθελοντισμό και την προσφορά στην κοινότητά τους. Ειδικότερα:

- ✓ Το 75% των νέων σκοπεύουν να εργαστούν εθελοντικά περισσότερο χρόνο μέσα στο έτος 2005.
- ✓ Εάν οι έφηβοι είχαν 10.000 δολάρια να χαρίσουν, θα τα έδιναν σε άσυλα αστέγων (26%), στην έρευνα για την αντιμετώπιση σοβαρών ασθενειών (18%), σε προγράμματα εφήβων (15%) και σε προγράμματα συσσιτίων για τους αστέγους (14%).
- ✓ Σχεδόν το 60% των εφήβων δηλώνει ότι θα πήγαινε να δουλέψει σε έναν μη κερδοσκοπικό οργανισμό, γνωρίζοντας ότι θα πληρώνονταν λιγότερο σε σχέση με μια κερδοσκοπική επιχείρηση.
- ✓ Το 34% των εφήβων δουλεύει εθελοντικά για να βοηθάει ανθρώπους, ενώ μόλις το 15% δουλεύει εθελοντικά επειδή πιστεύει ότι είναι θετικό ως δραστηριότητα στο πλαίσιο της προσπάθειας εισαγωγής σε ένα πανεπιστήμιο.
- ✓ Το 56% των εφήβων πιστεύει ότι οι γονείς τους δεν προσφέρουν αρκετή εθελοντική εργασία.
- ✓ Το 60% των εφήβων είπαν ότι μαθαίνουν για την εθελοντική εργασία από το σχολείο και τους γονείς τους.

2.1.2.3 Οι Εθελοντικοί Οργανισμοί και η Διαχείριση των Εθελοντών στις Η.Π.Α.

Μία πρόσφατη μελέτη (2003) σχετικά με τη διαχείριση των εθελοντών αποκάλυψε τα ακόλουθα:

- ✓ Οι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί στις Η.Π.Α. χρειάζονται τη συμμετοχή περίπου 5,9 εκατομμυρίων εθελοντών για να παρέχουν τις υπηρεσίες αποτελεσματικά.
- ✓ Πιο αναλυτικά, 9 στους 10 οργανισμούς είναι έτοιμοι να δεχτούν περισσότερους εθελοντές. Μάλιστα, αξίζει να αναφερθεί ότι, σύμφωνα με εκτιμήσεις, οι φιλανθρωπικές οργανώσεις θα μπορούσαν να απορροφήσουν περίπου 3,4 εκατομμύρια νέων εθελοντών, ενώ οι οργανισμοί παροχής κοινωνικών και κοινοτικών υπηρεσιών θα μπορούσαν να απασχολήσουν 2,5 εκατομμύρια νέους εθελοντές.
- ✓ Οι εθελοντές ανεβάζουν πάρα πολύ την ποιότητα και το επίπεδο των παρεχόμενων υπηρεσιών και, παράλληλα, συγκρατούν τα κόστη σε χαμηλό επίπεδο.
- ✓ Ωστόσο, το 80% των μη κερδοσκοπικών οργανισμών δεν έχει την απαραίτητη τεχνογνωσία για να προσλαμβάνει και να διαχειρίζεται κατάλληλα και αποτελεσματικά τους εθελοντές.
- ✓ Για παράδειγμα, ένας στους τρεις (εκπαιδευτές) εθελοντών δεν έχει τις απαραίτητες γνώσεις για τη διαχείρισή τους και ξοδεύει λιγότερο από το 30% του χρόνου του για να ενημερώνεται σχετικά με τις οργανωτικές τακτικές που απαιτούνται για τους εθελοντές.

Συνεπώς, η μεγαλύτερη πρόκληση για το μέλλον των εθελοντικών οργανισμών στις Η.Π.Α. είναι να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά την αδυναμία τους να διαθέτουν προσωπικό και να εφαρμόζουν τις σωστές τακτικές στην διαχείριση των εθελοντών.

2.2 ΕΥΡΩΠΗ

2.2.1 Ο Εθελοντισμός στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Το Ολλανδικό Εθνικό Κέντρο Εθελοντών (CIVIQ) σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο του Ρότερνταμ διεξήγαγαν το 2004 μία έρευνα σχετικά με τον εθελοντισμό και την εθελοντική πολιτική 25 κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο βασικός στόχος αυτής της έρευνας ήταν να προσδιοριστούν οι τρέχουσες συνθήκες εθελοντισμού σε κάθε ένα από τα 25 κράτη - μέλη της Ε.Ε. Έτσι, συγκεντρώθηκαν αρκετές πληροφορίες για το πεδίο δράσης και την έκταση του εθελοντισμού στην Ευρώπη, οι οποίες παρουσιάζονται στη συνέχεια:

α. Ο Ορισμός του Εθελοντισμού

Αν και είναι γενικά αποδεκτό ότι ο εθελοντισμός είναι ιδιαίτερα σημαντικός τόσο για τα άτομα όσο και για την κοινωνία, αυτό δε συνεπάγεται ότι όλες οι χώρες τον ορίζουν ως έννοια με τον ίδιο τρόπο. Έτσι, από τη συγκεκριμένη μελέτη διαπιστώνεται ότι οι ορισμοί που χρησιμοποιούνται από τα μέλη της Ε.Ε. για τον εθελοντισμό συμφωνούν σε τρία σημεία:

- δεν είναι υποχρεωτικός
- δεν αμείβεται οικονομικά
- ωφελεί τρίτους

β. Ο Αριθμός και τα Χαρακτηριστικά των Εθελοντών

- ✓ Υπάρχουν μεγάλες διακυμάνσεις στα στοιχεία που έδωσαν οι διάφορες χώρες ως προς τον αριθμό και τα χαρακτηριστικά των εθελοντών. Πιο συγκεκριμένα, τα ποσοστά των ενεργών εθελοντών κυμαίνονται από 27% στην Ολλανδία σε 51% στην Αυστρία.
- ✓ Σε γενικές γραμμές, η εθελοντική συμμετοχή είναι μεγαλύτερη στα περισσότερα μορφωμένα στρώματα του πληθυσμού.
- ✓ Σε γενικές γραμμές επίσης, ο εθελοντισμός καλύπτει ένα μεγάλο εύρος ηλικιών, αν και φαίνεται ότι υπάρχουν λιγότεροι νεαροί εθελοντές (κάτω των 35 ετών) σε σύγκριση με τις μεγαλύτερες ηλικίες.

γ. Οι Τομείς Εθελοντικών Δραστηριοτήτων

- ✓ Γενικά, ως οι δημοφιλέστεροι τομείς εθελοντικών δραστηριοτήτων στην Ευρώπη αποδείχθηκαν “η κοινωνική και υγειονομική πρόνοια” και “ο αθλητισμός”.

- ✓ Μάλιστα, οι αθλητικές δραστηριότητες είναι οι πιο δημοφιλείς στη Βόρεια και Δυτική Ευρώπη.

δ. Η Προσέλκυση και η Παρακίνηση των Εθελοντών

- ✓ Η σημαντικότερη πηγή εθελοντών είναι σαφώς η οικογένεια και οι φίλοι. Παράλληλα, σημαντικά κανάλια για την προσέλκυση των εθελοντών είναι τόσο “οι επαγγελματικές επαφές” όσο και “ο τύπος και η δημοσιότητα”.
- ✓ Η “κοινωνική ευθύνη” και η “βοήθεια σε τρίτους” είναι από τα σημαντικότερα κίνητρα που αναφέρθηκαν στις χώρες που ανταποκρίθηκαν στην έρευνα. Ωστόσο, υπήρχαν σημαντικές διακυμάνσεις στη σειρά σπουδαιότητας που δίνεται από κάθε χώρα ανά κατηγορία κινήτρων. Για παράδειγμα, υπήρχαν χώρες που δήλωσαν ως βασικό κίνητρο για τον εθελοντισμό τη “διασκέδαση”.

ε. Τάσεις και Πρωτοβουλίες

- ✓ Ο χαρακτήρας των εθελοντικών καθηκόντων εμφανίζεται να αλλάζει, γεγονός που σημαίνει ότι τα καθήκοντα των εθελοντών γίνονται συντομότερα και ανατίθενται με τη μορφή έργου (και όχι σε χρονική βάση).
- ✓ Σε γενικές γραμμές, η στάση των κυβερνήσεων των χωρών της Ε.Ε. δείχνει να γίνεται θετικότερη προς τον εθελοντισμό.
- ✓ Οι αποκρινόμενες στην έρευνα χώρες έδωσαν σημαντικές πληροφορίες για τις πρωτοβουλίες που ανέλαβαν από το 2001, που ήταν το Διεθνές Έτος Εθελοντών σύμφωνα με τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών. Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων που πραγματοποιήθηκαν περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:
 - Η ίδρυση εθνικών συμβουλίων για τον εθελοντισμό.
 - Η δημιουργία εθνικών ιστοσελίδων και βάσεων δεδομένων.
 - Εκστρατείες προβολής του εθελοντισμού από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.
 - Η ίδρυση εθνικών κέντρων εθελοντών.
 - Η εισαγωγή νομοθετικού πλαισίου για τους εθελοντές και τους εθελοντικούς οργανισμούς.
 - Η εισαγωγή εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τη διοίκηση των εθελοντών.
 - Η οργάνωση γιορτών και εκδηλώσεων σε εθνικό επίπεδο για την αναγνώριση και προώθηση του εθελοντισμού.

στ. Εμπόδια και Προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν

- ❖ Έλλειψη πληροφοριών: Οι εθνικές κυβερνήσεις και οι υπόλοιποι φορείς οφείλουν να προσαρμόζονται στις εξελίξεις του εθελοντισμού, καθώς και να αποδέχονται και να διευκολύνουν την αξιολόγηση του εθελοντισμού και τη συμμετοχή της χώρας τους στις σχετικές συλλογικές πρωτοβουλίες.

- ❖ Έλλειψη συντονισμού φορέων σε εθνικό επίπεδο: Είναι ιδιαίτερα απαραίτητη η ύπαρξη ενός κυβερνητικού φορέα, όπως π.χ. ενός υπουργείου ή ενός συμβουλίου, που θα εξασφαλίζει το συνεχιζόμενο ενδιαφέρον του κράτους για τον εθελοντισμό.
- ❖ Έλλειψη υποδομής: Οι πληροφορίες από χώρες που έχουν υποδομή αποκαλύπτουν έναν αριθμό πλεονεκτημάτων σχετικά με τον εθελοντισμό και παρέχουν τη δυνατότητα ανταλλαγής πληροφοριών ως προς τις “καλές πρακτικές” του εθελοντισμού, την ανεύρεση πόρων και τη διευκόλυνση των νέων εξελίξεων.

2.2.2 Ο Εθελοντισμός στο Ηνωμένο Βασίλειο

2.2.2.1 Η Υφιστάμενη Κατάσταση του Εθελοντισμού στο Ηνωμένο Βασίλειο

α. Κάποιες Χαρακτηριστικές Πληροφορίες

Σύμφωνα με την πιο πρόσφατη Εθνική Έρευνα για τον εθελοντισμό στο Ηνωμένο Βασίλειο (1997):

- ✓ 22 εκατομμύρια ενήλικες συμμετέχουν ετησίως σε εθελοντικές δραστηριότητες.
- ✓ 90 εκατομμύρια ώρες αφιερώνονται κάθε εβδομάδα σε επίσημη εθελοντική εργασία.
- ✓ Οι 6 στους 10 εθελοντές δηλώνουν ότι ο εθελοντισμός τους παρέχει νέες γνώσεις.
- ✓ Οι μισοί εθελοντές προσφέρουν βοήθεια επειδή τους έχει ζητηθεί.
- ✓ Το 90% του πληθυσμού συμφωνεί ότι η κοινωνία των εθελοντών είναι μία κοινωνία πρόνοιας.

Με βάση κάποιες άλλες μελέτες του Ινστιτούτου Εθελοντικής Έρευνας για τον εθελοντισμό στη συγκεκριμένη χώρα την ίδια περίπου περίοδο:

- ✓ Η οικονομική αξία του επίσημου εθελοντισμού υπολογίζεται στο ποσό των 40 εκατομμυρίων λιρών ετησίως (1997).
- ✓ Η συνολική υποστήριξη του δημόσιου τομέα στον εθελοντισμό αγγίζει τις 400 εκατομμύρια λίρες το χρόνο (1998).
- ✓ Αντίθετα με την επικρατούσα αντίληψη, η νεολαία υποστηρίζει την ιδέα του εθελοντισμού. Η ανάγκη των νέων για ευελιξία και ποικιλία είναι σημαντικά στοιχεία που πρέπει να λαμβάνουν οι οργανισμοί υπόψη τους για να επιτυγχάνουν τη συμμετοχή του νεαρού πληθυσμού (1998).

- ✓ Η επισημοποίηση του εθελοντισμού αυξάνεται συνεχώς. Για παράδειγμα, το 85% των επίσημων εθελοντικών οργανισμών διαθέτουν σε γραπτή μορφή τις εθελοντικές πρακτικές και πολιτικές τους και έχουν στη διάθεσή τους εγχειρίδια των διαδικασιών (1998).
- ✓ Ωστόσο, οι εθελοντικοί οργανισμοί βασίζονται ακόμη, σε ποσοστό 95%, την προσέλκυση νέων εθελοντών στην από στόμα σε στόμα επικοινωνία (1998).
- ✓ Περίπου το 1/5 των οργανισμών που συνεργάζονται με εθελοντές έχουν ανώτατο όριο ηλικίας για τους συμμετέχοντες (1998).

β. Κάποιες Πρόσθετες Πληροφορίες

Με βάση την πιο πρόσφατη διαθέσιμη Εθνική Έρευνα για τον εθελοντισμό στο Ηνωμένο Βασίλειο, που πραγματοποιήθηκε τον Αύγουστο του 1997 σε 1486 άτομα, ισχύουν τα ακόλουθα:

- ✓ Το επίπεδο του εθελοντισμού στο Ηνωμένο Βασίλειο έχει παρουσιάσει ελαφριά πτώση το 1997, με ποσοστό 48% του ενήλικου πληθυσμού, σε σχέση με το 1991 (51%).
- ✓ Οι εθελοντές αφιερώνουν περισσότερο χρόνο σε εθελοντική εργασία το 1997, με 4,05 ώρες την εβδομάδα, σε σχέση με το 1991 (2,7 ώρες).
- ✓ Ως προς το φύλο, οι άνδρες και οι γυναίκες έχουν τις ίδιες πιθανότητες να γίνουν εθελοντές, ενώ υπάρχει μικρή πτώση στις γυναίκες σε σχέση με το 1991.
- ✓ Ως προς την ηλικία, η έρευνα έδειξε ότι ο εθελοντισμός αυξάνεται σε πληθυσμούς της μέσης ηλικίας και μειώνεται όσο πλησιάζει η ηλικία της συνταξιοδότησης. Ωστόσο, αξίζει να σημειωθούν δύο σημαντικές τάσεις που επικρατούν από το 1991 και είναι η αύξηση της συμμετοχής των ατόμων που βρίσκονται στην τρίτη ηλικία και η μεγάλη πτώση της συμμετοχής της νεολαίας, με μείωση από το 55% το 1991 στο 43% το 1997 για τις ηλικίες 18 – 24 ετών. Μάλιστα, όχι μόνο υπάρχουν λιγότεροι νέοι που δηλώνουν εθελοντές το 1997 σε σχέση με 6 χρόνια νωρίτερα, αλλά και το σύνολο των ωρών έχει πέσει πολύ, από 2,7 ώρες την εβδομάδα το 1991 σε μόλις 0,7 ώρες την εβδομάδα το 1997 κατά μέσο όρο.
- ✓ Όσοι εργάζονται έχουν περισσότερες πιθανότητες να προσφέρουν εθελοντική εργασία, ενώ οι τιμές που αφορούν στους ανέργους έχουν πέσει αρκετά από το 1991.
- ✓ Οι κυριότερες δραστηριότητες των εθελοντών είναι ο αθλητισμός, η παιδεία και η κοινωνική ευημερία, ενώ οι συνηθέστερες δραστηριότητες των εθελοντικών οργανισμών είναι η ανεύρεση πόρων, η διοργάνωση εκδηλώσεων και η εργασία στο πλαίσιο μίας επιτροπής.
- ✓ Οι λόγοι που ωθούν στην προσφορά εθελοντικής εργασίας είναι ένα κράμα αλτρουιστικών και ατομικών παραγόντων, με επικρατέστερη την επιθυμία για ανάπτυξη δεξιοτήτων, ιδιαίτερα στα νεαρά άτομα.

- ✓ Υπάρχει μία μικρή βελτίωση στις πρακτικές των εθελοντικών οργανισμών, καθώς οι περισσότεροι από αυτούς καλύπτουν στους εθελοντές τα έξοδά τους. Ωστόσο, οι 7 στους 10 εθελοντές εξακολουθούν να δηλώνουν μη ικανοποιημένοι από τον τρόπο που είναι οργανωμένη η εθελοντική εργασία τους.

2.2.2.2 Ο Εθελοντισμός των Νέων στο Ηνωμένο Βασίλειο

Με βάση την πιο πρόσφατα διαθέσιμη έρευνα για τον εθελοντισμό των νέων στο Ηνωμένο Βασίλειο, που πραγματοποιήθηκε το 2001 σε 2.000 άτομα ηλικίας 16 – 24 ετών, ισχύουν τα ακόλουθα:

- ❖ Ο βαθμός συμμετοχής: Τα άτομα ηλικίας 16 - 24 ετών συμμετείχαν σε επίσημο εθελοντισμό σε ποσοστό 40% και σε δραστηριότητες ανεπίσημου εθελοντισμού σε ποσοστό 73% μέσα στους 12 τελευταίους μήνες πριν την έρευνα.
- ❖ Το είδος των εθελοντικών δραστηριοτήτων: Οι νέοι συμμετέχουν σε ένα πλήθος εθελοντικών δραστηριοτήτων και ιδιαίτερα στον αθλητισμό, στα χόμπι, στην ψυχαγωγία και τις τέχνες και σε κοινωνικά σωματεία. Επίσης, προσφέρονται εθελοντικά σε δραστηριότητες που έχουν να κάνουν με παιδιά, εντός και εκτός σχολείου. Η συνηθέστερη δραστηριότητα με την οποία συμμετέχουν είναι η οργάνωση γεγονότων ή εκδηλώσεων και ακολουθεί η ανεύρεση και διαχείριση πόρων και η προσφορά πρακτικής βοήθειας ή πληροφοριών.
- ❖ Οι λόγοι προσφοράς εθελοντικής εργασίας: Οι νέοι προσφέρονται ως εθελοντές για πολλούς λόγους, οι οποίοι διακρίνονται στα προσωπικά συναισθήματα (ικανοποίηση, επιθυμία για γνωριμία με άλλα άτομα), στις προσωπικές ανάγκες (ασχολία, σεβασμό, αλληλεπίδραση με άλλους), στον αλtruισμό (που εκφράζεται με την παροχή βοήθειας σε τρίτους), στην εμπειρία, τις γνώσεις και τις επαγγελματικές προοπτικές, καθώς και στα προσωπικά κίνητρα (πιστοποιήσεις, ανταμοιβές, ειδίκευση ή εργασία).
- ❖ Τα εμπόδια στον εθελοντισμό: Κάποια βασικά εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι νέοι στον εθελοντισμό είναι η έλλειψη χρόνου, το οικονομικό κόστος, η αρνητική πίεση από το φιλικό περιβάλλον, η έλλειψη εμπιστοσύνης στον εαυτό τους και η δυσκολία στην ανεύρεση πληροφοριών για τον εθελοντισμό.

2.3 ΩΚΕΑΝΙΑ

2.3.1 Ο Εθελοντισμός στην Αυστραλία

2.3.1.1 Η Υφιστάμενη Κατάσταση του Εθελοντισμού στην Αυστραλία

Με βάση την πιο πρόσφατα διαθέσιμη έρευνα για τον εθελοντισμό στην Αυστραλία, που πραγματοποιήθηκε το Νοέμβριο του 2004 σε 1.200 άτομα άνω των 18 ετών από ολόκληρη τη χώρα, ισχύουν τα ακόλουθα:

- ✓ Το 46% των ερωτηθέντων προσέφερε τον προηγούμενο χρόνο εθελοντική εργασία.
- ✓ Περίπου 8 στους 10 (78%) πιστεύουν ότι ο εθελοντισμός είναι σημαντικότερος τώρα για την κοινότητά τους από ότι ήταν πριν από πέντε χρόνια.
- ✓ Υπάρχει επίσης μια αυξανόμενη αντίληψη του εθελοντισμού, με το 72% των ερωτηθέντων να δηλώνουν ότι είναι πιο ενήμεροι για τον εθελοντισμό τώρα παρά πριν από πέντε χρόνια.
- ✓ Η πλειονότητα των ερωτηθέντων (54%) αναμένει να ασχοληθεί με τον εθελοντισμό στους επόμενους δώδεκα μήνες. Παράλληλα, διαπιστώθηκε ότι ο εθελοντισμός προκαλεί τον εθελοντισμό, αφού το 84% των ερωτηθέντων που έχουν προσφέρει εθελοντική εργασία τον περασμένο χρόνο αναμένουν να προσφέρουν εθελοντική εργασία και στους επόμενους δώδεκα μήνες. Ωστόσο, πάνω από το ένα τέταρτο (27%) αυτών που προτίθενται να εργαστούν εθελοντικά τον επόμενο χρόνο δεν ήταν εθελοντές τον προηγούμενο.
- ✓ Η κατανομή του εθελοντισμού ως προς τις διάφορες ηλικιακές ομάδες εμφανίζεται σχετικά ισότιμη.
- ✓ Ο εθελοντισμός είναι επίσης ίσα κατανεμημένος ως προς το φύλο, την κοινωνικό - οικονομική θέση, το εισόδημα και την εργασιακή κατάσταση.
- ✓ Οι βασικοί λόγοι για την προσφορά εθελοντικής εργασίας είναι κυρίως αλtruιστικής φύσης.
- ✓ Το 71% από αυτούς που δεν συμμετείχαν σε εθελοντικές δραστηριότητες τον περασμένο χρόνο, ανέφερε ότι δεν είχε αρκετό διαθέσιμο χρόνο για τέτοιου είδους δραστηριότητες.

2.3.1.2 Ο Εθελοντισμός των Νέων στην Αυστραλία

Σύμφωνα με την πιο πρόσφατα διαθέσιμη έρευνα για τον εθελοντισμό των νέων ηλικίας 16 – 24 ετών στην Αυστραλία, ισχύουν τα ακόλουθα:

- ❖ Ο ορισμός του εθελοντισμού: Οι νέοι έχουν μια ευρεία και περισσότερο σύνθετη αντίληψη για την εθελοντική εργασία σε σχέση με τον ορισμό που αποδίδεται στον εθελοντισμό στην Αυστραλία. Ειδικότερα, οι νέοι προσδιορίζουν τον εθελοντισμό προσθέτοντας δραστηριότητες και του ανεπίσημου εθελοντισμού.
- ❖ Η στάση για τον εθελοντισμό: Η πλειοψηφία των νέων παρουσίασε θετική ή πολύ θετική στάση ως προς τον εθελοντισμό. Επιπρόσθετα, σχεδόν όλοι είχαν την ικανότητα να διακρίνουν τουλάχιστον μία εθελοντική δραστηριότητα στην οποία συμμετείχαν, επίσημα ή ανεπίσημα, υποχρεωτικά ή από δική τους επιλογή, κυρίως για να ωφεληθούν οι ίδιοι ή κάποιο άλλο άτομο.
- ❖ Παράγοντες που επηρεάζουν θετικά τον εθελοντισμό: Οι νέοι προσδιόρισαν και τους πέντε κύριους παράγοντες που επηρεάζουν θετικά τη συμμετοχή τους σε εθελοντικές δραστηριότητες. Συγκεκριμένα, αυτοί είναι:
 - η υποχρεωτική κοινοτική εργασία
 - τα πρότυπα
 - η προηγούμενη εθελοντική εμπειρία
 - η θρησκευτική πίστη ή δραστηριότητα
 - η διαφήμιση
- ❖ Εμπόδια στον εθελοντισμό: Παράλληλα, φάνηκε ότι υπάρχουν εμπόδια που δυσχεραίνουν την συμμετοχή των νέων στην εθελοντική εργασία. Αυτά μπορεί να είναι εσωτερικά (ή προσωπικά) και συνδέονται με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κάθε ανθρώπου, τις δυνατότητες και τις υποχρεώσεις του, καθώς και εξωτερικά, όπως π.χ. διάφορες κοινωνικές νοοτροπίες και η ανεπαρκής πληροφόρηση σχετικά με τις ευκαιρίες που αφορούν στον εθελοντισμό.
- ❖ Σκέψεις για τον εθελοντισμό: Επίσης, αποκαλύπτεται ότι όταν οι νέοι ερευνούν την πιθανότητα συμμετοχής τους σε κάποια εθελοντική εργασία, οι περισσότεροι εξετάζουν τρεις συγκεκριμένες απόψεις:
 - Δραστηριότητες που περιλαμβάνουν τα συναισθήματα και τα ενδιαφέροντά τους και τους δίνουν την δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν τις προσωπικές τους αξίες και πεποιθήσεις.
 - Δραστηριότητες που περιλαμβάνουν άλλους νέους εθελοντές.
 - Δραστηριότητες στις οποίες νοιώθουν ότι η βοήθειά τους είναι χρήσιμη και οι προσπάθειές τους φέρνουν κάποιο σημαντικό αποτέλεσμα.

- ❖ Οφέλη από τον εθελοντισμό: Οι νέοι επίσης δείχνουν ότι ωφελούνται σημαντικά από την συμμετοχή τους σε εθελοντικές δραστηριότητες. Πιο συγκεκριμένα, προσδιορίζουν πέντε κύρια ατομικά οφέλη:
 - Ικανοποίηση και επιβεβαίωση
 - Συμμετοχή στα κοινά
 - Προσωπική ανάπτυξη και εξέλιξη
 - Αναγνώριση και εκτίμηση
 - Επαγγελματικά οφέλη

Ενότητα Β

Η Υφιστάμενη Κατάσταση του Εθελοντισμού στην Ελλάδα

3. Οι Εθελοντικοί, Μη Κυβερνητικοί Οργανισμοί και η Εθελοντική Συμμετοχή στην Ελλάδα

3.1 Μία Διαχρονική Παρουσίαση...

Σύμφωνα με τη μελέτη «Ελληνικές Εθελοντικές Οργανώσεις», που πραγματοποιήθηκε το 1996, υπό την επίβλεψη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος “VOLMED” για τον εθελοντισμό στις Μεσογειακές χώρες:

- ❖ Ο συνολικός αριθμός των εθελοντικών οργανισμών στην Ελλάδα έως και το 1996 έφτανε τους 1.200.
- ❖ Από το 1900 έως το 1980 λειτουργούσαν στην Ελλάδα γύρω στο 36,3% του συνόλου των εθελοντικών οργανισμών που καταγράφηκαν το 1996, ενώ μετά το 1980 ιδρύθηκε το 60,3% του συνόλου. Συγκεκριμένα, κατά την περίοδο 1991 – 1996 ιδρύθηκαν πάνω από το 1/4 του συνόλου των εθελοντικών οργανισμών.
- ❖ Το 91,5% των εθελοντικών οργανισμών είχε μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα και χρηματοδοτήθηκε κατά 70% από εισφορές των μελών και κατά 30% από κρατικές επιχορηγήσεις. Ειδικότερα, το 75% των οργανισμών έλαβαν κρατική χρηματοδότηση σε ποσοστό μέχρι το 1/4 του προϋπολογισμού τους. Από την άλλη πλευρά, γύρω στο 25% των εθελοντικών οργανισμών έλαβαν κρατικές επιχορηγήσεις που ανήλθαν σε περισσότερο από το 1/4 έως και το 100% του προϋπολογισμού τους.
- ❖ Το 40% των οργανισμών είχε καθορίσει ένα ελάχιστο χρονικό διάστημα ως όριο για τη συμμετοχή των μελών του στον οργανισμό, σε αντίθεση με το υπόλοιπο 60% που δεν απαιτούσε ελάχιστη υποχρεωτική δραστηριοποίηση.

- ❖ Το 65% του συνόλου των ελληνικών εθελοντικών οργανισμών (δηλαδή 655 οργανισμοί) είχε λιγότερα από 50 μέλη, το 12% είχε 50 έως 100 μέλη, ενώ το 23% είχε περισσότερα από 100 μέλη.
- ❖ Οι τομείς δραστηριοποίησης ήταν σε γενικές γραμμές οι ακόλουθοι τρεις:
 - Οι φιλανθρωπικές δραστηριότητες αποτελούσαν περίπου το 65% του συνόλου των εθελοντικών οργανισμών.
 - Η ενασχόληση με διάφορες πολιτιστικές δραστηριότητες αποτελούσε το 28% του συνόλου.
 - Η προστασία του περιβάλλοντος και οι οικολογικοί οργανισμοί αποτελούσαν τον τρίτο τομέα με 27,5% του συνόλου των οργανισμών.

Σε μία διαφορετική έρευνα της ίδιας περιόδου που εστίαζε στις δραστηριότητες των μη κυβερνητικών, εθελοντικών οργανισμών παροχής υπηρεσιών στον φιλανθρωπικό τομέα, που βρίσκονται στην Αττική και ασχολούνται ειδικότερα με άτομα με ειδικές ανάγκες καθώς και με τους πρόσφυγες και τους μετανάστες, βρέθηκε ότι:

- ❖ Ο τομέας εθελοντικής προσφοράς εργασίας σε άτομα με ειδικές ανάγκες ήταν ο πλέον αναπτυγμένος στην Ελλάδα εκείνη την περίοδο (1996).
- ❖ Οι εθελοντικές υπηρεσίες που παρέχονταν προς τους πρόσφυγες και τους μετανάστες ήταν συγκριτικά πολύ πιο περιορισμένες και δεν εξειδικεύονταν αναφορικά με το είδος των προσφερόμενων υπηρεσιών ή την κατηγορία των μεταναστών.

Σύμφωνα με την έρευνα “ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ” για τους ελληνικούς εθελοντικούς, μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς, που πραγματοποιήθηκε το χρονικό διάστημα 1997 - 1999, ο συνολικός αριθμός αυτών ανήλθε σε 2.400. Χαρακτηριστικές είναι οι πληροφορίες που παρουσιάζονται για 585 από αυτούς τους οργανισμούς και αποδεικνύουν ότι η εθελοντική δραστηριότητα στην Ελλάδα ήταν περιορισμένη:

- Ο αριθμός των εγγεγραμμένων μελών τους ανερχόταν στα 198.851 άτομα.
- Ο αριθμός των ενεργών μελών τους ήταν 27.710 άτομα.
- Ο συνολικός προϋπολογισμός τους ανερχόταν σε 6,7 δισεκατομμύρια δραχμές.
- Το 79,3% αυτών των εθελοντικών οργανισμών δραστηριοποιούνταν τοπικά, το 10,7% είχε μεγαλύτερη ακτίνα δράσης και μόλις το 10% είχε εθνική και / ή διεθνή δράση.
- 300 εθελοντικοί οργανισμοί απασχολούσαν συνολικά 441 αμειβόμενους υπαλλήλους.

Μία πιο ολοκληρωμένη καταγραφή των εθελοντικών οργανισμών στην Ελλάδα γίνεται από την ΕΤΕΒΑ στην έρευνά της με τίτλο «Εθελοντισμός και Ελληνική

Εμπειρία», σύμφωνα με την οποία το καλοκαίρι του 2000 εντοπίζονται συνολικά 13.552 εθελοντικοί οργανισμοί.

Εξετάζοντας πιο πρόσφατα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας (2002) για 136 μη κυβερνητικούς οργανισμούς, βλέπουμε ότι:

- ❖ Ο μέσος όρος ζωής αυτών των οργανισμών ήταν τα 20 χρόνια.
- ❖ Το 53% των οργανισμών ιδρύθηκε τη δεκαετία του 1990, το 3,6% μέσα στα έτη 2000 και 2001, το 22,7% ιδρύθηκε τη δεκαετία του 1980 και το 13,2% μέσα στη δεκαετία του 1970. Το υπόλοιπο 7,3% αυτών των οργανισμών ιδρύθηκε παλαιότερα.
- ❖ Η αναλογία της αμειβόμενης εργασίας σε σχέση με την εθελοντική σε αυτούς τους οργανισμούς έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον και παρουσιάζεται στους ακόλουθους πίνακες για τα έτη 1999 – 2001:

Πίνακας Β1

Αμειβόμενοι Εργαζόμενοι και Εθελοντές (1999 – 2001)

Έτη	1999	2000	2001
Πλήρως Απασχολούμενοι Εργαζόμενοι	1.077	1.112	1.216
Μερικώς Απασχολούμενοι Εργαζόμενοι	229	242	275
Σύνολο Αμειβόμενων Εργαζομένων	1.306	1.354	1.491
Σύνολο Εθελοντών	5.785	8.063	8.291

Πίνακας Β2

Ετήσια Μεταβολή (%) Αμειβόμενων Εργαζομένων και Εθελοντών (1999 - 2001)

Έτη	1999 - 2000	2000 - 2001
Πλήρως Απασχολούμενοι Εργαζόμενοι	3,20%	9,40%
Μερικώς Απασχολούμενοι Εργαζόμενοι	5,70%	13,60%
Σύνολο Αμειβόμενων Εργαζομένων	3,60%	10,10%
Σύνολο Εθελοντών	39,30%	2,80%

Πηγή: Lyberaki and Paraskevoopoulos (2002), σελ. 9

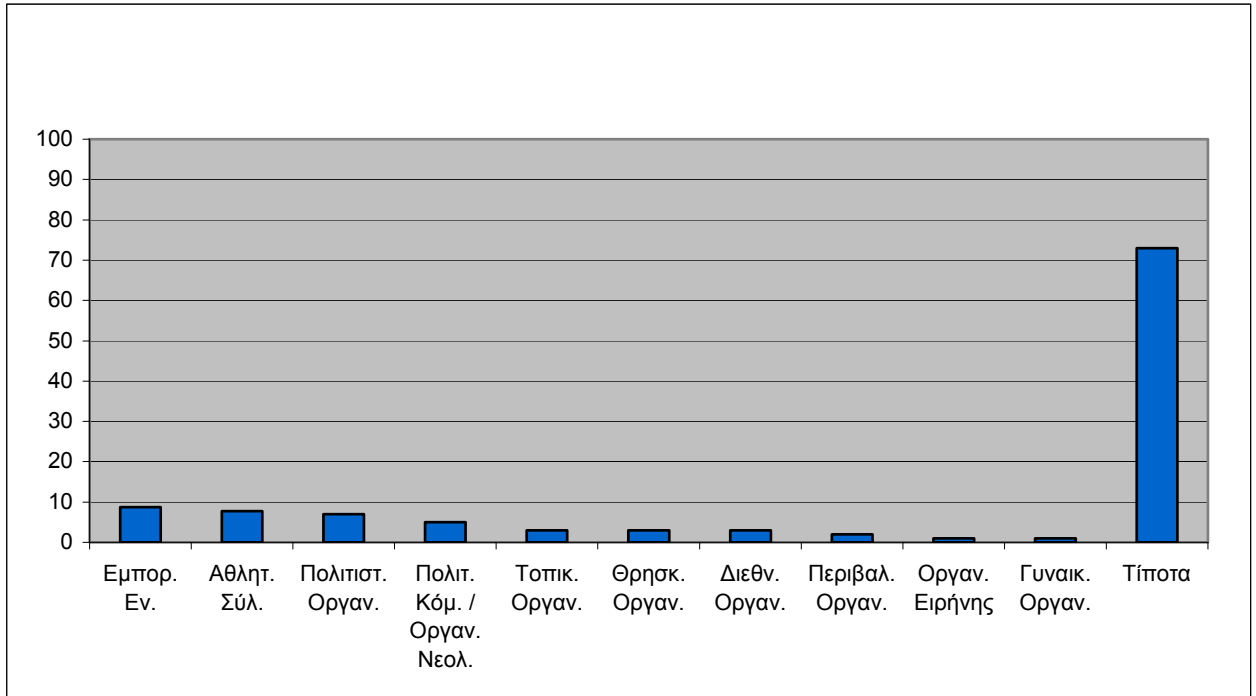
- ❖ Τέλος, από αυτούς τους 136 οργανισμούς, το 64,7% ήταν ενώσεις, το 11% είχε μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα και το 5,8% ήταν ιδρύματα.

Σύμφωνα με τα ευρήματα της πιο πρόσφατα διαθέσιμης έρευνας που πραγματοποιήθηκε το Μάιο του 2002 σε άτομα στην Αθήνα:

- ❖ Μόλις το 26,3% των ερωτηθέντων συμμετέχει σε εθελοντικούς οργανισμούς, ποσοστό που είναι ιδιαίτερα χαμηλό αλλά αναμενόμενο.
- ❖ Οι επικρατέστεροι χώροι συμμετοχής είναι οι εμπορικές ενώσεις με ποσοστό 8,7% και οι αθλητικοί σύλλογοι με 7,7%, όπως γίνεται φανερό και από το Γράφημα Β1.
- ❖ Συμπληρωματικά, βρέθηκε ότι το 69% των ατόμων συμμετέχουν στις δραστηριότητες των οργανισμών που ανήκουν σε μηνιαία ή εβδομαδιαία βάση, ενώ η συχνότητα συμμετοχής των υπολοίπων είναι σπανιότερη.

Γράφημα Β1

Συμμετοχή (%) σε Εθελοντικούς Οργανισμούς (2002)

Πηγή: Lyberaki and Paraskevoopoulos (2002), σελ. 12

3.2 Φτάνοντας στο Σήμερα του Εθελοντισμού στην Ελλάδα

- ✓ Η ιδέα της συμμετοχής σε εθελοντικούς οργανισμούς είναι μία προοπτική που απασχολεί μάλλον δυνητικά τους Έλληνες και δεν αποτελεί διαδεδομένη κοινωνική πρακτική για την πλειοψηφία των πολιτών.
- ✓ Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια οι απόψεις σχετικά με την εθελοντική προσφορά εργασίας έχουν μεταβληθεί προς το θετικότερο.
- ✓ Ολοένα και περισσότεροι Έλληνες θεωρούν ότι ο εθελοντισμός αποτελεί θετική κοινωνική συνεισφορά και γι' αυτό πρέπει να ενισχυθεί.
- ✓ Στη μεταστροφή αυτή συνέβαλλε αναμφισβήτητα η προβολή της δυνατότητας για εθελοντική συμμετοχή στους Ολυμπιακούς και Παραολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας το 2004, που άρχισε να εμφανίζεται συστηματικά στα μέσα μαζικής ενημέρωσης από τα τέλη του 1999 και κορυφώθηκε τις ημέρες των Αγώνων.

- ✓ Στο πλαίσιο αυτό, τα τελευταία χρόνια παρατηρείται σημαντική αριθμητική αύξηση των εθελοντικών οργανισμών.
- ✓ Σήμερα, οι ελληνικοί εθελοντικοί οργανισμοί:
 - Είναι κυρίως μη κερδοσκοπικοί.
 - Είναι καταστατικά κατοχυρωμένοι.
 - Είναι ολιγομελείς στην πλειοψηφία τους.
 - Δεν έχουν αυστηρούς κανόνες συμμετοχής.
 - Δεν ανήκουν στην Εκκλησία.
- ✓ Αναφορικά με τους σκοπούς και τις δραστηριότητες των ελληνικών εθελοντικών οργανισμών:
 - Υπερτερούν σαφώς οι φιλανθρωπικοί οργανισμοί.
 - Έπονται οι πολιτιστικοί και περιβαλλοντικοί εθελοντικοί οργανισμοί.
- ✓ Παράλληλα:
 - Έχουν αναπτυχθεί προγράμματα εθελοντικής εργασίας.
 - Έχει αυξηθεί η δυνατότητα συμμετοχής, ιδιαίτερα των νέων, σε εθελοντικές υπηρεσίες.
 - Έχει αυξηθεί η διαθεσιμότητα των νέων για συμμετοχή σε εθελοντικές δραστηριότητες, γεγονός όμως που δεν έχει εκφραστεί ακόμα με την πραγματοποίηση αυτών των προθέσεων τους.
- ✓ Οι εξελίξεις αυτές ενισχύονται επίσης από το ενδιαφέρον που άρχισαν να δείχνουν πρόσφατα και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι οποίοι εντάσσουν ολοένα και περισσότερα προγράμματα εθελοντικής παροχής υπηρεσιών στις δραστηριότητές τους.
- ✓ Τέλος, στην ενίσχυση των εξελίξεων συνέβαλλε και το γεγονός ότι πολλά προγράμματα χρηματοδοτούνται από κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

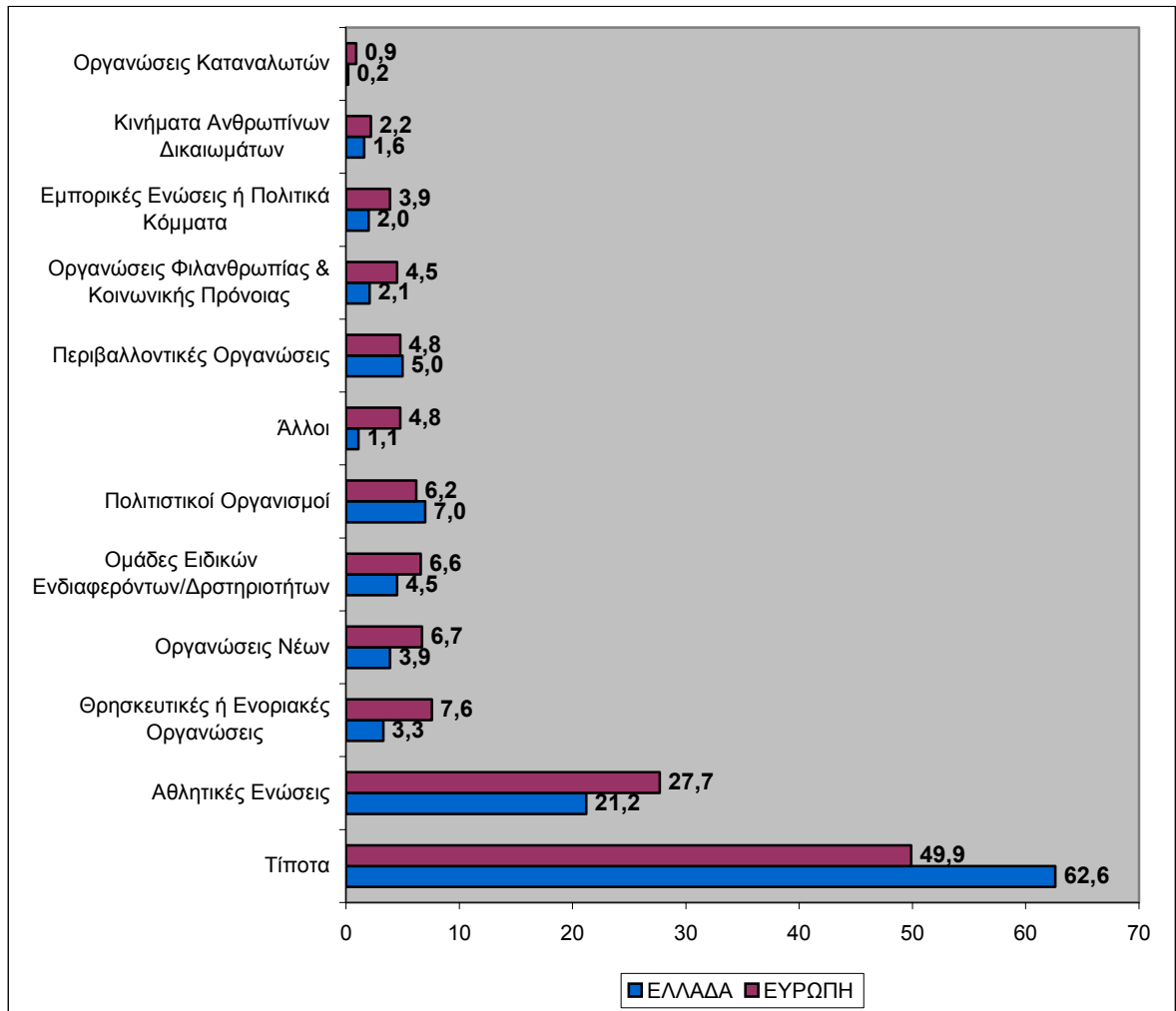
4. Η Εθελοντική Συμμετοχή των Νέων στην Ελλάδα

Σύμφωνα με έρευνα που πραγματοποίησε η «Μονάδα Νεότητας» της Γενικής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης και Πολιτισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε νέους Ευρωπαίους ηλικίας 15 – 24 ετών το χρονικό διάστημα Απριλίου – Μαΐου 2001, προκύπτει ότι:

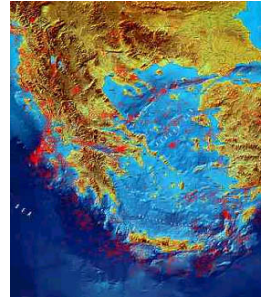
- ❖ Ο βαθμός συμμετοχής των νέων Ελλήνων σε εθελοντικές δραστηριότητες ανέρχεται σε ποσοστό 37% και είναι από τους πιο χαμηλούς ολόκληρης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- ❖ Συγκεκριμένα, αξίζει να αναφερθεί ότι τον χαμηλότερο βαθμό συμμετοχής των νέων στον εθελοντισμό εμφάνισαν για το 2001 η Πορτογαλία (30%) και η Ισπανία (35%).
- ❖ Αναφορικά με το είδος των εθελοντικών δραστηριοτήτων που επιλέγουν οι νέοι στην Ελλάδα, ενδιαφέρον παρουσιάζει το Γράφημα Β2 που καταδεικνύει την εθελοντική συμμετοχή των νέων ανά τομέα δραστηριοποίησης στην Ελλάδα σε σύγκριση με την Ευρώπη. Όπως είναι φανερό, οι νέοι Έλληνες απαντούν αυθόρμητα σε μεγαλύτερο ποσοστό από τον μέσο όρο της Ευρώπης ότι δεν ανήκουν σε κάποιο εθελοντικό οργανισμό.

Γράφημα Β2

Συμμετοχή (%) των Νέων Ελλήνων (15 – 24 ετών) σε Εθελοντικούς Οργανισμούς σε σύγκριση με την Ευρώπη (2001)

Πηγή: Lyberaki and Paraskevoopoulos (2002), σελ. 11

5. Το Νομικό Πλαίσιο του Εθελοντισμού στην Ελλάδα

5.1 Η Έννοια του Εθελοντισμού

Στην Ελλάδα δεν υπάρχει κανένας ορισμός από το νόμο για τον εθελοντισμό και τους εθελοντές. Ο μόνος διαθέσιμος ορισμός προέρχεται από την Ελληνική Ομοσπονδία Μη Κυβερνητικών Οργανισμών και αναφέρει ότι:

«Εθελοντισμός είναι η πρόθυμη δέσμευση ενός ατόμου να εργαστεί χωρίς αμοιβή για ένα καθορισμένο ή αόριστο χρονικό διάστημα για το γενικό καλό της κοινωνίας»

5.2 Εθελοντισμός και Νομικό Πλαίσιο

- ❖ Στην Ελλάδα δεν υπάρχει ειδικό νομικό πλαίσιο για τους εθελοντές και τους εθελοντικούς οργανισμούς. Συνεπώς, οι εθελοντές δεν καλύπτονται από κανενός είδους νομική προστασία.
- ❖ Όποιες νομικές διαφωνίες προκύπτουν σε σχέση με τους εθελοντές ή τους εθελοντικούς οργανισμούς, αντιμετωπίζονται γενικά ανάλογα με την περίπτωση.
- ❖ Επειδή λοιπόν δεν υπάρχει ειδική νομοθεσία, εφαρμόζονται οι γενικοί κανονισμοί που διέπουν την απασχόληση, τη διαμονή, τις κοινωνικές παροχές, τις παροχές υγείας, καθώς και τη μετακίνηση. Ενδεικτικά μπορούν να αναφερθούν τα ακόλουθα:

5.2.1 Αναφορικά με τις αποζημιώσεις εξόδων που παρέχονται στους εθελοντές και τη γενικότερη οικονομική υποστήριξή τους:

- Δεν υπάρχει κανενός είδους νομική πρόνοια σχετικά με την αποζημίωση των εξόδων των εθελοντών στην Ελλάδα.
- Οι εθελοντές εξαρτώνται αποκλειστικά από τους οργανισμούς για να καλύψουν τα έξοδα που προκύπτουν στο πλαίσιο της εθελοντικής τους δραστηριότητας.

- Όταν ο εθελοντής παρέχει έργο πλήρους απασχόλησης, τα έξοδα μπορεί να περιλαμβάνουν το φαγητό, τη διαμονή και το γενικότερο κόστος διαβίωσης.

5.2.2 Αναφορικά με την προστασία των εθελοντών:

- Δεν υπάρχει νομική πρόνοια σχετικά με την ασφάλιση των εθελοντών. Συνεπώς, η προστασία των εθελοντών σε περίπτωση ατυχήματος, ασθένειας ή πρόκλησης ζημιάς από τρίτους εξαρτάται από τον οργανισμό. Εάν ο οργανισμός δεν παρέχει ασφάλιση, ο εθελοντής πρέπει να χρησιμοποιήσει την προσωπική του ασφάλιση.
- Εφόσον οι εθελοντές δεν ανήκουν σε κάποιο επίσημο νομικό καθεστώς, δεν έχουν συγκεκριμένα οφέλη από κοινωνικές παροχές. Τα δικαιώματα τους σχετίζονται με τις παράλληλες με τον εθελοντισμό ιδιότητές τους, δηλαδή η οποιαδήποτε παράλληλη ιδιότητά τους (π.χ. φοιτητής, άνεργος, αμειβόμενος εργαζόμενος) τους εισάγει στα αντίστοιχα προγράμματα κοινωνικής πρόνοιας.

5.3 Οι Δραστηριότητες του Ελληνικού Κράτους για την Προώθηση του Εθελοντισμού

Στο πλαίσιο της κρατικής προσπάθειας για την προώθηση και ενίσχυση του εθελοντισμού, έχουν πραγματοποιηθεί αρκετές δραστηριότητες. Στη συνέχεια, αναφέρονται ενδεικτικά κάποιες από τις πλέον σημαντικές:

- ❖ Τον Ιούνιο του 1999, το Ελληνικό Κοινοβούλιο με νόμο δημιούργησε ένα πλαίσιο συνεργασίας ανάμεσα στη διεθνή βοήθεια μη κυβερνητικών οργανισμών και το κράτος.
- ❖ Η ανάπτυξη του εθελοντισμού είναι μια από τις προτεραιότητες του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας. Στο πλαίσιο αυτό, το 1998 ψηφίστηκε ο νόμος 2646 / 98 που έχει σχέση με την προώθηση πρωτοβουλιών εθελοντισμού στους ηλικιωμένους, προσφέροντάς τους την δυνατότητα να παίζουν ενεργό ρόλο ως εθελοντές και να προωθούν τις υπηρεσίες του εθελοντισμού στον τομέα της πρόνοιας. Επιπλέον, στο συγκεκριμένο Υπουργείο έχει ιδρυθεί ένα τμήμα που εστιάζει στον εθελοντισμό και τους μη κυβερνητικούς οργανισμούς και είναι υπεύθυνο τόσο για την προώθηση και εφαρμογή των εθελοντικών προγραμμάτων όσο και για την αξιολόγηση και χρηματοδότηση τους.
- ❖ Η Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς με τη σειρά της εφαρμόζει ειδικά προγράμματα εθελοντισμού, ανοιχτά σε νέους Έλληνες ηλικίας 18 - 30 ετών. Για παράδειγμα, κάποια προγράμματα είναι:
 1. Το πρόγραμμα «Εθελοντισμός και Διακοπές», σύμφωνα με το οποίο παρέχονται σε νέους εθελοντές τα έξοδα τροφής, διαμονής

- και μετακίνησης για να υποστηρίξουν το έργο των Ελληνικών Ταχυδρομείων (ΕΛΤΑ) κατά τη διάρκεια των καλοκαιρινών διακοπών σε διάφορες τουριστικές περιοχές της Ελλάδας, κυρίως νησιά.
2. Το εθελοντικό πρόγραμμα «Ιατρική Βοήθεια για τα Ακρτικά Νησιά», που πραγματοποιείται σε συνεργασία με την Επιστημονική Ένωση των Ελλήνων Φοιτητών Ιατρικής. Υπό την αιγίδα του συγκεκριμένου προγράμματος, φοιτητές της ιατρικής προσφέρουν εθελοντικό έργο ως βοηθοί του κύριου ιατρικού προσωπικού σε νοσοκομεία, κέντρα υγείας και κλινικές των νησιών του Αιγαίου και του Ιονίου.
 3. Το πρόγραμμα «Πρώτες Βοήθειες και Άμεση Ιατρική Περίθαλψη», σύμφωνα με το οποίο οι φοιτητές ιατρικής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων παρέχουν εθελοντικό έργο στα Περιφερειακά Κέντρα Υγείας της Ηπείρου.
- ❖ Το Τμήμα Διεθνούς Ανάπτυξης και Συνεργασίας του Ελληνικού Υπουργείου Εξωτερικών σε συνεργασία με τους Έλληνες Γιατρούς Χωρίς Σύνορα και τον οργανισμό ΚΕΣΣΑ ΔΗΜΗΤΡΑ έχουν δημιουργήσει την πρώτη ανθρωπιστική δικτυακή πύλη [www.anthropos.gr], η οποία συνδέεται με την εφαρμογή του προγράμματος «Η Κοινωνία στο Διαδίκτυο για την Προώθηση του Εθελοντισμού» και στοχεύει στην ενίσχυση του εθελοντισμού και στη βελτίωση του ρόλου των Ελληνικών μη κυβερνητικών οργανισμών.

6. Η Εμπειρία των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας 2004

6.1 Το Δημογραφικό Προφίλ των Υποψήφιων Ολυμπιακών Εθελοντών της Αθήνας 2004

Οι επίσημες αιτήσεις για το Πρόγραμμα Εθελοντισμού των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας ανήλθαν σχεδόν στις 160.000 συνολικά, 6 μήνες πριν από την πραγματοποίηση των Αγώνων. Ο αριθμός αυτός αποτελεί ένα ολυμπιακό ρεκόρ, σύμφωνα με τους διοργανωτές. Για την κάλυψη των αναγκών της Ολυμπιάδας και της Παραολυμπιάδας επιλέχθηκαν αντίστοιχα 45.000 και 15.000 εθελοντές περίπου.

Οι 160.000 αιτήσεις υποψήφιων εθελοντών προέρχονταν από άτομα ηλικίας 18 – 65 ετών από 188 χώρες. Πιο συγκεκριμένα:

- ✓ Το 56% ήταν γυναίκες και το 44% άνδρες.
- ✓ Το 42% ήταν 18 – 24 ετών, το 35% 25 - 34 ετών και το 11% 35 – 44 ετών.
- ✓ Το 65% ήταν Έλληνες, ενώ οι πρώτες τρεις ξένες χώρες σε ποσοστά ήταν οι Η.Π.Α. με 6,3%, η Ισπανία με 4,4% και η Γερμανία με 3,3%.
- ✓ Αναλυτικότερα, το 65,4% των υποψήφιων εθελοντών δήλωσε ότι ζει στην Ελλάδα σε αντίθεση με το 34,6% που ήταν κάτοικοι εξωτερικού. Από τους εθελοντές που δήλωσαν ότι ζουν στο εξωτερικό, το 25,15% ήταν αλλοδαποί και το 9,45% ήταν Έλληνες κάτοικοι εξωτερικού.
- ✓ Η διάθεση χρόνου των υποψήφιων εθελοντών για την παροχή εθελοντικού έργου ξεπερνούσε τις 15 ημέρες για το 68% των υποψηφίων.

6.2 Οι Αντιλήψεις και οι Στάσεις των Υποψήφιων Ολυμπιακών Εθελοντών της Αθήνας 2004: Μία Πανεθνική Έρευνα

Ιδιαίτερα ενθαρρυντικά για το μέλλον του εθελοντισμού στην Ελλάδα είναι τα αποτελέσματα μίας έρευνας που πραγματοποιήθηκε την περίοδο 15 Μαρτίου – 15 Απριλίου 2004, από την κοινοπραξία εταιρειών MRB / Research International / VPRC, σε δείγμα 2.000 υποψήφιων ολυμπιακών εθελοντών από ολόκληρη την Ελλάδα (δηλαδή άτομα που είχαν καταθέσει αιτήσεις για συμμετοχή στο Εθελοντικό Πρόγραμμα της Ελληνικής Ολυμπιακής Οργανωτικής Επιτροπής). Αναλυτικότερα, η συγκεκριμένη έρευνα αποκαλύπτει τα ακόλουθα:

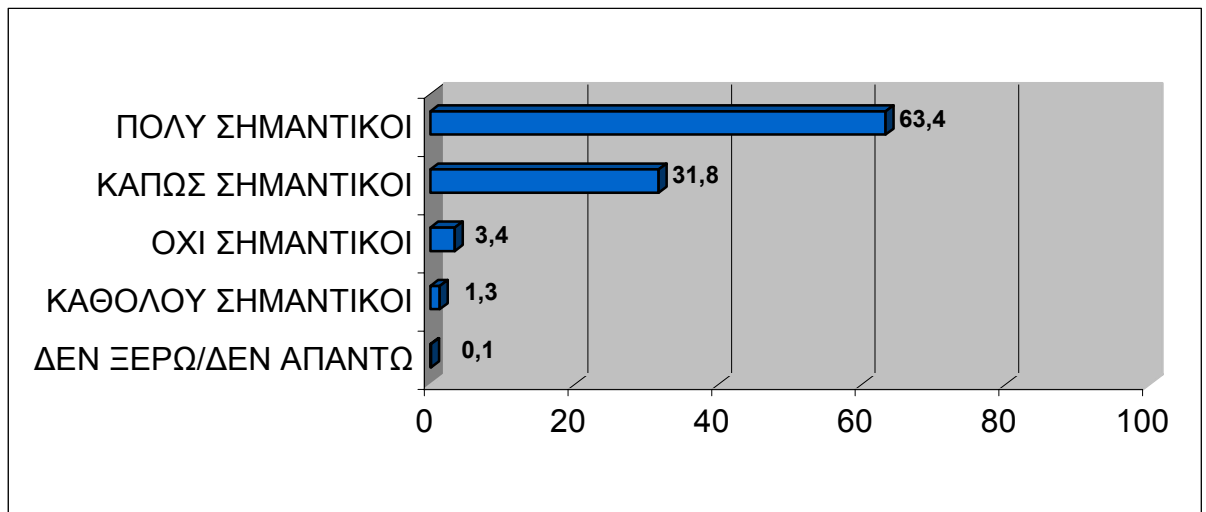
1. Οι στάσεις των υποψήφιων εθελοντών για τους Ολυμπιακούς Αγώνες είναι πάρα πολύ θετικές. Μάλιστα, πιστεύουν ότι οι Αγώνες έχουν

Ιδιαίτερη σημασία (Γράφημα Β3) για την Ελλάδα, ενώ και οι ίδιοι νιώθουν άμεσα επηρεασμένοι από την ανάληψη και διεξαγωγή αυτού του γεγονότος στη χώρα μας.

Γράφημα Β3

Γραφική Παρουσίαση των Απαντήσεων των Υποψήφιων Εθελοντών στην Ερώτηση:

«Πόσο σημαντικοί είναι οι Ολυμπιακοί Αγώνες της Αθήνας 2004 για εσάς;»

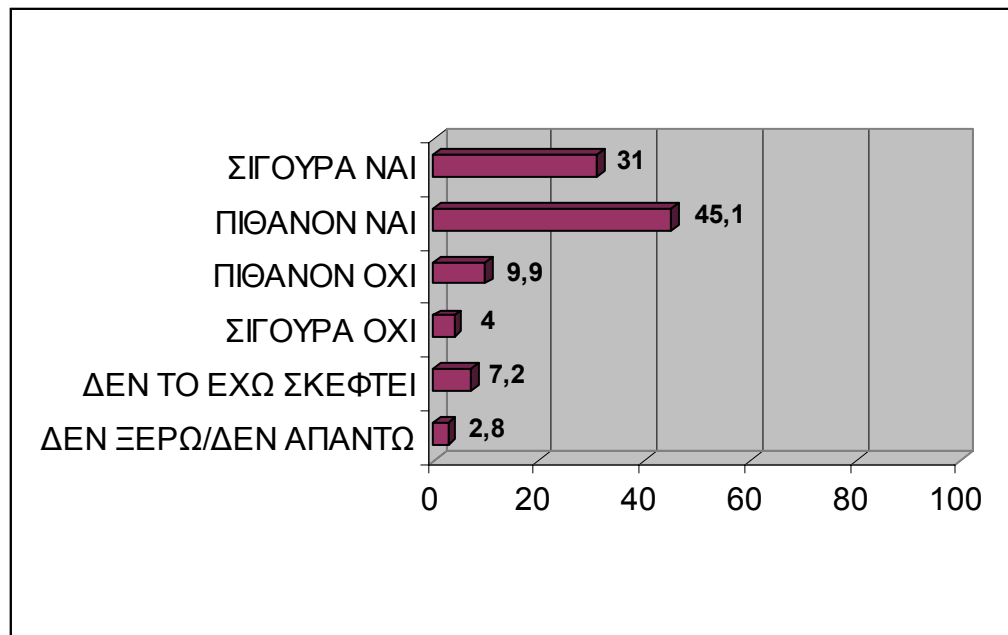
Πηγή: ΑΤΗΟC (2004) [http://www.athens2004.com/Images/Press/important_en.jpg]

2. Επίσης, οι υποψήφιοι εθελοντές αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα θετικά τους Ολυμπιακούς και Παραολυμπιακούς Αγώνες ως θεσμό και παρακολουθούν από πολύ κοντά τις ειδήσεις σχετικά με την πορεία και τις εξελίξεις των Ολυμπιακών προετοιμασιών.
3. Παράλληλα, οι υποψήφιοι εθελοντές θεωρούν βασική τη συμμετοχή τους για την επιτυχία των Αγώνων. Μάλιστα, ένας στους τρεις δήλωσε ότι έχει εργαστεί ως εθελοντής και στο παρελθόν, γεγονός που σημαίνει ότι τα 2/3 ήθελαν να προσφέρουν εθελοντικές υπηρεσίες για πρώτη φορά στην ζωή τους με κίνητρο την σκέψη ότι οι Ολυμπιακοί Αγώνες διεξάγονται στην Ελλάδα.
4. Τα 2/3 των υποψήφιων εθελοντών ανέφεραν ότι θα ήθελαν να συνεχίσουν την εθελοντική εργασία (Γράφημα Β4) και σε άλλους κοινωνικούς τομείς μετά το τέλος των Αγώνων, γεγονός που δείχνει ότι ίσως υπάρχει, για πρώτη φορά στην Ελλάδα, ένα έντονο κοινωνικό ρεύμα προς τον εθελοντισμό. Αυτό αποτελεί σίγουρα ένα πολύ σημαντικό κληροδότημα των Ολυμπιακών Αγώνων για την Ελλάδα.

Γράφημα Β4

Γραφική Παρουσίαση των Απαντήσεων των Υποψήφιων Εθελοντών στην Ερώτηση:

«Μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες, πιστεύετε ότι θα συνεχίσετε να προσφέρετε κοινωνικές υπηρεσίες σε άλλες εθελοντικές δραστηριότητες;»

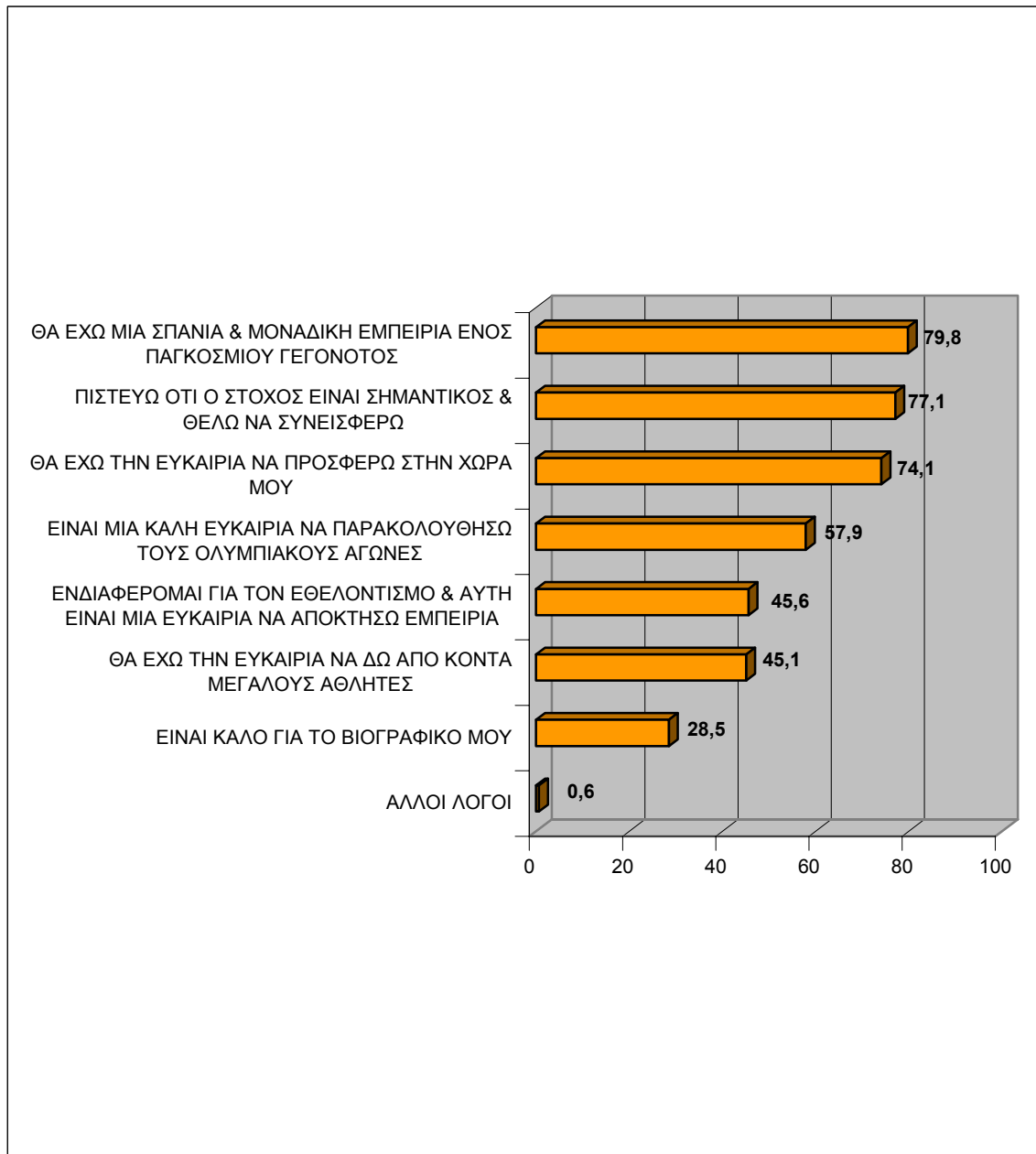
Πηγή: ΑΤΗΟC (2004) [http://www.athens2004.com/Images/Press/after-the-games_en.jpg]

5. Επιπλέον, οι τρεις κύριοι λόγοι - κίνητρα (Γράφημα Β5) για να εργαστεί κάποιος ως εθελοντής στους Ολυμπιακούς Αγώνες είναι:
 - για να συνεισφέρει στην πατρίδα του,
 - για να απολαύσει τη μοναδική ευκαιρία συμμετοχής σε μια τέτοια εμπειρία και
 - επειδή ο στόχος αυτός είναι πολύ σημαντικός.

Γράφημα Β5

Γραφική Παρουσίαση των Απαντήσεων των Υποψηφίων Εθελοντών στην Ερώτηση:

«Για ποιους από τους ακόλουθους λόγους αποφασίσατε να γίνεται εθελοντής;»

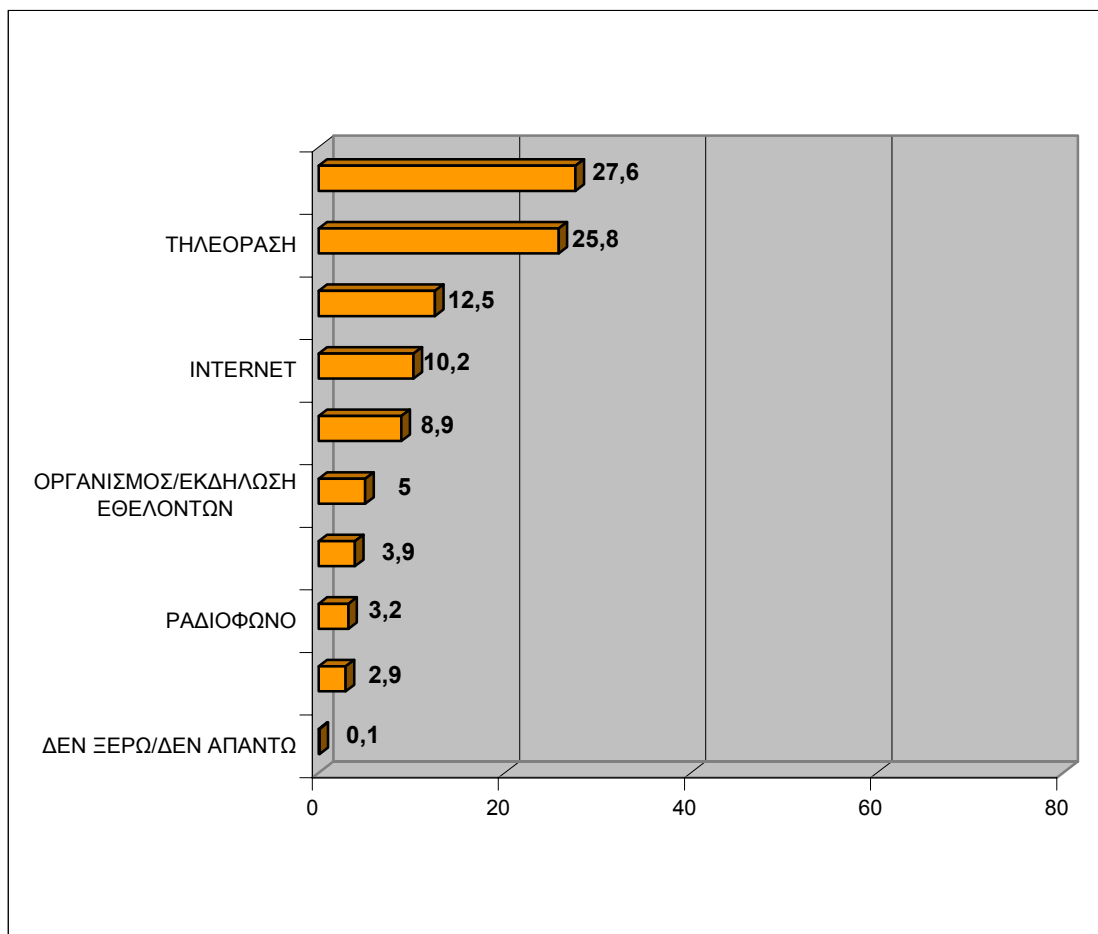
Πηγή: ΑΤΗΟC (2004) [http://www.athens2004.com/Images/Press/reason-for-volunteering_en.jpg]

6. Οι περισσότεροι υποψήφιοι εθελοντές δήλωσαν επίσης ότι είχαν ενημερωθεί για τον Εθελοντισμό στους Ολυμπιακούς Αγώνες

(Γράφημα Β6) κυρίως από τις εφημερίδες, τα περιοδικά και την τηλεόραση. Επιπρόσθετα, περίπου οι μισοί ένιωθαν πολύ καλά πληροφορημένοι για τα επόμενα στάδια της συμμετοχής τους και έκριναν θετικά την επικοινωνία τους με τους υπεύθυνους της Διεύθυνσης Εθελοντισμού του ΑΘΗΝΑ 2004. Ταυτόχρονα, χαρακτήρισαν εύκολη τη διαδικασία συμπλήρωσης της αίτησης και θεώρησαν σαφή και ξεκάθαρη τη συνέντευξη που τους ζητήθηκε να δώσουν. Τέλος, θετικά έκρινε τη συμμετοχή του στις Δοκιμαστικές Αθλητικές Δραστηριότητες της Οργανωτικής Επιτροπής εκείνο το μέρος του συνολικού δείγματος που είχε ήδη επιλεγεί να συμμετέχει.

Γράφημα Β6

**Γραφική Παρουσίαση των Απαντήσεων των Υποψήφιων Εθελοντών στην Ερώτηση:
«Από ποιες πηγές μάθατε για το Πρόγραμμα Εθελοντών;»**

Πηγή: ΑΤΗΟC (2004) [http://www.athens2004.com/Images/Press/info-about_en.jpg]

7. Οι σημαντικότερες απαντήσεις των υποψήφιων εθελοντών στην ερώτηση «Ποια θεωρείτε τα κυριότερα οφέλη για την Ελλάδα από τη

φιλοξενία των Ολυμπιακών Αγώνων;» ήταν με φθίνουσα σειρά συχνότητας:

- τα δημόσια έργα υποδομής,
- η προβολή της Ελλάδας στο εξωτερικό και
- η ενίσχυση του Ελληνικού τουρισμού.

8. Οι θετικές στάσεις των υποψήφιων εθελοντών για τους Ολυμπιακούς Αγώνες καταδεικνύεται και από χαρακτηριστικές φράσεις που αυτοί χρησιμοποίησαν, όπως για παράδειγμα:

- «Οι Ολυμπιακοί Αγώνες είναι νερό στο αυλάκι της Ελληνικής Ιστορίας»
- «Οι Ολυμπιακοί Αγώνες είναι σημαντικοί γιατί επιστρέφουν στον τόπο γέννησής τους»
- «Είναι μία μοναδική ευκαιρία για την Ελλάδα να προβληθεί σε όλο τον κόσμο»
- «Οι Αγώνες θα χρειαστούν θυσίες αλλά στο τέλος η Ελλάδα θα ωφεληθεί»

9. Οι υποψήφιοι εθελοντές που προέρχονταν από την Αθήνα είχαν λίγο πιο θετικές στάσεις από αυτούς που προέρχονταν από άλλους Ολυμπιακούς Δήμους, γεγονός που είναι κατανοητό διότι οι Αθηναίοι ένιωθαν ότι οι Ολυμπιακοί Αγώνες τους αφορούν περισσότερο και βαθμολόγησαν θετικότερα το έργο που γινόταν για αυτούς.

10. Τέλος, οι νέοι ηλικίας 18 - 19 ετών ήταν οι πιο ενθουσιώδεις για τους Ολυμπιακούς Αγώνες και, ειδικότερα, για τον εθελοντισμό.

Συμπερασματικά, αυτή η έρευνα καταδεικνύει ότι το Πρόγραμμα Εθελοντών για τους Ολυμπιακούς και Παραολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας 2004:

- ✓ Βοήθησε στην ενίσχυση της αίσθησης του κοινωνικού έργου στην ελληνική κοινωνία.
- ✓ Άφησε σίγουρα μια αξιόλογη «εθελοντική» κληρονομιά που μπορεί και πρέπει να αξιοποιηθεί τόσο από την Πολιτεία όσο και από άλλους φορείς.
- ✓ Δρομολόγησε και ανέδειξε νέες τάσεις για τον εθελοντισμό στην Ελλάδα.

7. Πρωτοβουλίες και Δραστηριότητες των Εθελοντικών Φορέων και Οργανισμών στην Ελλάδα: «Η Κίνηση Φορέων Εθελοντισμού»

Το 2001 είχε ανακηρυχθεί από τον Ο.Η.Ε. ως Διεθνές Έτος των Εθελοντών. Με αυτήν την ευκαιρία ξεκίνησε στην Ελλάδα μια σειρά δραστηριοτήτων, στις οποίες πολλοί εθελοντικοί φορείς συναντήθηκαν με στόχο τόσο την προβολή του έργου του καθενός όσο και την προώθηση της αξίας του εθελοντισμού γενικότερα ως μια από τις βασικές ανθρώπινες αξίες. Στο πλαίσιο αυτής της προσπάθειας, το Νοέμβριο του 2001 διοργανώθηκε για πρώτη φορά μια ημερίδα, υπό την αιγίδα του Δήμου Αθηναίων, αφιερωμένη στον εθελοντισμό. Αυτή η δραστηριότητα, στην οποία συμμετείχαν περισσότεροι από 30 εθελοντικοί φορείς και οργανισμοί, πλαισιώθηκε και από έκθεση του έργου των φορέων αυτών.

Με αυτή την αφορμή, δημιουργήθηκε μια άτυπη ένωση με την επωνυμία **«Κίνηση Φορέων Εθελοντισμού»**, στην οποία συμμετέχουν όποιοι εθελοντικοί σύλλογοι ή φορείς επιθυμούν και η συμμετοχή τους μπορεί να είναι είτε μόνιμη είτε περιστασιακή. Το ενδιαφέρον για τον άνθρωπο, την κοινωνία και τη φύση είναι το μοναδικό προαπαιτούμενο για οποιονδήποτε φορέα που επιθυμεί τη συμμετοχή του. Πιο συγκεκριμένα, το έργο αυτής της Κίνησης και οι βασικοί της στόχοι είναι:

- Να προωθηθεί και να εξαπλωθεί η σημασία και η πρακτική του εθελοντισμού σε όσους περισσότερους ανθρώπους είναι δυνατόν.
- Να υπάρχει ένα πλαίσιο όπου όλοι οι φορείς να μπορούν να παρουσιάζουν το δικό τους έργο και ταυτόχρονα να ανταλλάσσουν ιδέες με άλλους φορείς που κάνουν παρεμφερείς ή και διαφορετικές δραστηριότητες.
- Να προωθηθεί η συναδελφοσύνη όλων των ανθρώπων και να καταπολεμηθεί η μισαλλοδοξία είτε πρόκειται για ανθρώπους διαφορετικής εθνικότητας, θρησκείας και κουλτούρας είτε πρόκειται για άτομα με ιδιαιτερότητες.

Έτσι, στις 22 – 23 Απριλίου 2005 στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων διοργανώθηκε για 4^η συνεχόμενη χρονιά μια δραστηριότητα αφιερωμένη στον Εθελοντισμό και τους Εθελοντές, με θέμα **«Εθελοντισμός: γιατί εμείς, δεν καθόμαστε στ' αυγά μας!»**.

Οι διοργανωτές αυτής της εκδήλωσης ήταν οι ακόλουθοι εθελοντικοί φορείς και οργανισμοί:

Αρκτούρος

Aegee – Αθήνα - Κίνηση Φοιτητών για την Ένωση της Ευρώπης

G.E.A. - Ομάδα Έρευνας και Διάσωσης

Ε.Κ.ΠΟΙ.ΖΩ - Ένωση Καταναλωτών για την Ποιότητα Ζωής

Κ.Ο.Δ.Ε - Κοινωνική και Οικολογική Δράση Ελλάδας

Μέριμνα Ζωής κατά της Εξάρτησης

9 Μούσες - Εθελοντική Πολιτιστική Ομάδα

Νέα Ακρόπολη - Διεθνής Πολιτιστικός Οργανισμός

WWF – Ελλάς - Παγκόσμιο Ταμείο για τη Φύση

Ενώ, οι συμμετέχοντες αυτής της εκδήλωσης ήταν οι εξής εθελοντικοί φορείς και οργανισμοί:

ΑΡΧΕΛΩΝ	ΚΕ.Σ.Ο.
Γιατροί του Κόσμου	ΠΑ.ΣΧ.ΝΑ. – Ε.Σ.Ε.Ν.
ΔΙΚ.Ε.Ο.ΜΑ.	ΠΑ.Κ.Ο.Ε.
ΕΛΕΑΝΑ	Πανελλήνιος Σύλλογος Προσαρμοσμένων Αθλητικών & Πολιτιστικών Δραστηριοτήτων
Ε.Ο.Μ.	ΠΛΕΥΣΗ
ΕΔΡΑ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ
Ίδρυμα Μαραγκοπούλου	Σ.Ε.Ο.
ΚΑΝΕ ΜΙΑ ΕΥΧΗ	UNICEF

ΠΗΓΕΣ

1. Άρθρα – Δημοσιεύσεις – Μελέτες:

- Association of Voluntary Service Organisations (AVSO) and European Volunteer Center (CEV) (2003), “Legal Status of Volunteers: Country Report Greece”, *AVSO & CEV Project: Legal Status of Volunteers* [http://www.avso.org/en/Activities/RESEARCH/Legal%20Framework/countryreports/Greece_final.pdf]
- Athens 2004 (2004), “45,000 Volunteers get ready for Olympic Games”, *Athens 2004 Volunteer Newsletter*, Issue 2, February 2004 [<http://www.worldvolunteerweb.org/dynamic/cfapps/news/news2.cfm?ArticlesID=582>]
- ATHOC (2004), “Athens Olympics: Nationwide Survey on Olympic Volunteers” [<http://www.sportsfeatures.com/PressPoint/show.php?id=7636>]
- Bureau of Labor Statistics (2004), “Volunteering in the United States, 2004”, *United States Department of Labor*, December 2004 [<http://www.bls.gov/news.release/pdf/volun.pdf>]
- Ferrier F., Long M. and Roos I. (2004), “Passions, People and Appreciation: Making Volunteering Work for Young People”, *10th National Conference on Volunteering*, Melbourne, June 2004 [http://www.volunteeringaustralia.org/documents/FFerrier_000.pdf]

- Fryar A. (2004), “Volunteers proud to participate in Olympics: Survey”, *OzVPM Newsgroup*
[<http://www.worldvolunteerweb.org/dynamic/cfapps/news/news2.cfm?ArticlesID=526>]
- Hall M.H., Barr C.W., Easwaramoorthy M., Wojciech Sokolowski S. and Salamon L.M. (2005), “The Canadian Nonprofit and Voluntary Sector in Comparative Perspective”, *Imagine Canada*[http://www.nonprofitscan.ca/pdf/jhu_report_en.pdf]
- Institute for Volunteering Research (2005), “Key Facts and Figures”
[<http://www.ivr.org.uk/facts.htm>]
- Institute for Volunteering Research (2005), “1997 National Survey of Volunteering in the UK”, *Research Bulletins*
[<http://www.ivr.org.uk/nationalsurvey.htm>]
- Institute for Volunteering Research (2005), “Generation V: Young People speak out on Volunteering”, *Research Bulletins*
[<http://www.ivr.org.uk/generationvbulletin.htm>]
- Lyberaki A. and Paraskevopoulos C.J. (2002), “Social Capital Measurement in Greece”, *OECD – ONS International Conference on Social Capital Measurement*, London UK, September 2002
[<http://www.oecd.org/dataoecd/22/15/2381649.pdf>]
- McClintock N. (2004), “Understanding Canadian Volunteers: Using the National Survey of Giving, Volunteering and Participating to Build your Volunteer Program”, *Canadian Centre for Philanthropy*
[http://www.givingandvolunteering.ca/pdf/reports/understanding_volunteers.pdf]

- Service Learning (2004), “Fact Sheet 3: Facts on Youth Volunteerism”
[<http://servicelearning.cas.psu.edu/FactSheets/FactSheet3.pdf>]
- The Olympic Movement (2004), “150,000 Official Volunteer Applications for the Athens Olympic Games”
[<http://www.worldvolunteerweb.org/dynamic/cfapps/news/news2.cfm?ArticlesID=448>]
- Van Hal T., Meijs L. and Steenbergen M. (2004), “Volunteering and Participation on the Agenda – Survey in Volunteering Policies and Partnerships in the EU” (Abstract), *EUROFESTATION 2004*, CIVIQ and Erasmus University Rotterdam, December 2004
[<http://www.cev.be/Documents/Abstract%20State%20of%20Arts.pdf>]
- Volunteering Australia and AMP Foundation (2004), “Snapshot 2004: Volunteering Report Card”
[http://www.volunteeringaustralia.org/documents/snapshot2004reportcard2_000.pdf]
- VolunteerMatch (2004), “Study says US Non – Profit Orgs need millions of Volunteers”, *VolunteerMatch Newsletter*, March 2004
[<http://www.worldvolunteerweb.org/dynamic/cfapps/news/news2.cfm?ArticlesID=440>]
- Yahoo Finance News (2004), “Young People resolve to Volunteer more next year: Survey”, December 2004
[<http://www.worldvolunteerweb.org/getnews/news2.cfm?ArticlesID=849>]

- Ziemek S. (2002), “The Volume and Economic Value of Volunteering in Four Countries of Differing Income Levels – Volume 1: Conceptual Framework and Methodology”, *ZEF Bonn*, Bonn University [http://www.worldvolunteerweb.org/research/toolkits/ZEF_study_Methodology.pdf]
- Παναγιωτοπούλου Ρ. (2005), “Η Έννοια του Εθελοντισμού στη Σύγχρονη Ελληνική Κοινωνία και η Πρόκληση των Ολυμπιακών Αγώνων”, *Χρυσός Οδηγός Εθελοντισμού – Επιχειρήσεις & Οργανισμοί με Κοινωνική Ευθύνη*, Ιανουάριος 2005 – Δεκέμβριος 2005, INFOTE

2. Χρήσιμες Ιστοσελίδες:

- Association of Voluntary Service Organisations (AVSO): www.avso.org
- The European Volunteer Centre: www.cev.be
- World Volunteer Web: www.worldvolunteerweb.org
- ΑΘΗΝΑ 2004: www.athens2004.com
- Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς: www.neagenia.gr
- Κίνηση Φορέων Εθελοντισμού: www.simetexo.gr